

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm-utca 5-7. Telefon: 159-490, 358-380
A szerkesztésért és a kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1955. szeptember 14. 6 óra -- perc

Megérkeztek a téli madárvendégek Somogyba

i vid Ká/PE No M 1955. szeptember 14.

Az elmúlt hetekben mozgalmas volt az élet a Balaton mentén, a Kisbalaton berkeiben, a nagyberek mocsarainál és a somogyi nádasokban. Először a fehér gólyák indultak utnak, azután a Kisbalaton jellegzetes madarai, a kárókatonák röpültek dél felé.

Költöznek a madarak, de vendégek is érkeznek. Egyrésztük átrepülő madár, de akad, amelyik nálunk tölti a telet. Kaposvár környékén meglepően nagy számban jelent meg a gyűgyalag, vagy népszerű néven méhészmadár. A sárga és kék színben pompázó madár komoly riadalmat okozott a városkörnyéki méhészek között, kedvenc eledele ugyanis a méh és a darázs. A Balaton partjára is ritka vendég érkezett, a lócsér, vagy más néven csavargó lócsér. Az üdülők, nyaralók gyakran összetévesztik a sirállyal.

A kaposvári Rippl-Rónai Múzeum munkatársai érdekes adatot figyeltek meg Csokonyavisontán. A tél végén, február első napjaiban váratlanul hazaérkezett egy a községben fészkelő gólya, majd néhány nap múlva megjött a párja is. A két korai jövevény ugyancsak póruljárt, mert hosszú heteken át a legnagyobb hideget kellett elszenvedniük. A bátor madárpár mégis átvészelte a hosszú telet. Ugy látszik annyira hozzászoktak a hideghez, hogy most, amikor a gólyák már elhúztak délnek, ez a két gólya még nyugodtan békászott a réten. Csak másfél hét múlva követték társaikat. /MTI/

Utra készülődtek a vándormadarak.

Jól ügyel a fővárosba érkező zöldség- és gyümölcsszállítmányok minőségére a KERMI

i KL/Fd/PE KM M 1955. szeptember 14.

Március óta működik a Kereskedelmi Minőségellenőrző Intézet zöldség-gyümölcs osztálya, amely az eltelt hónapok alatt sokat segített abban, hogy minőségileg jobb, illetve megfelelő osztályokba sorolt áru kerüljön a boltokba.

A Nagyvásárcsarnokba beérkező több tiz vagon árunak naponta mintegy 60-70 százalékát vizsgálják meg. Ha az áru nem felel meg annak a minőségnek, amelybe sorolták, javaslatot tesznek a leértékelésre. Munkájukat a háziasszonyok nem egyszer tapasztalhatták, ugyanis az első nagyobb paradicsomszállítmányok egy forintos ár helyett 80, vagy 60 filléres kilónkénti áron kerültek az üzletkebe.

/folyt. köv./ Π

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2. kiadás

1955. szeptember 14.

6 óra 05 perc

/Jól ügyel. . . folyt./ i KL/Fd/PE KM M

Ennek az osztálynak mind sokrétűbb lesz a munkája. Azon-
kívül, hogy a csarnokokban is vizsgálja a beérkező szállítmányokat,
szűrőpróbaszerűen ellátogat a budapesti zöldség- és gyümölcsféléket
árusító üzletekbe is. Így állapították meg például, hogy a 325-ös
KÖZÉRT bolt a II. osztályu zöldbabot I. osztályu / árusította,
a 321-es boltban pedig az I. osztályba sorolták az osztályon aluli
karfiolt. Ilyen esetekben a KERMI azonnal intézkedik. A közelmult-
ban már vidékre is ellátogatnak, főként az ipari megyékben vizsgál-
ják az áruk minőségét. Az intézet munkatársai augusztusban 3704 el-
lenőrzést hajtottak végre, és sok esetben sikerült meggátolni,
hogy a boltokba: esetleg rossz minőségű áru kerüljön. /MTI/

- - - -

/áruként

Több mint százhusz holdon telepítenek új gyümölcsöst a budapesti
termelőszövetkezetekben

i VF/Fd/PE No M

1955. szeptember 14.

A budapesti termelőszövetkezetekben az ősszel több mint
120 holdon telepítenek új gyümölcsöst állami támogatással. Körülbelül
huszezer facsemetét ültetnek el: ötven holdon kajszit, harminc hol-
don őszibarackot, huszonegy holdon szilvát, mintegy husz holdon cse-
resznyét és meggyet, valamint öt holdra való szamócapalántát.

A szamóca már jövőre, az őszibarack három-négy, a töb-
bi gyümölcsfa hat-hét év múlva hozza meg első termését, s összesen
mintegy 18-20 vagonnal fogja növelni a budapesti dolgozók gyümölcs-
ellátását.

A Budapesti Kertgondozó Vállalat az egyéni termelők, s a házi
gyümölcsös kertek szamóca és őszibarack szaporító anyag szükségletét
is biztosítja. /MTI/

- - - -

TL

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 3. kiadás

1955. szeptember 14.

6 óra 10 perc

A Váci uti Gyárak dolgozói az új munkamódszerek, technológiai alkalmazásával küzdenek az öntődei selejt ellen

6 Tr/F/Gy KM M 1955. szeptember 14.

Dolgozóink a párt központi Vezetőségének márciusi határozata után az új technika, az új munkamódszerek alkalmazásának különböző lehetőségeit ötletesen, változatosan hasznosítják, hogy ezzel is elősegítsék a korszerű gyártást, a világviszonylatban is versenyképes gyártmányok készítését. A magasabb műszaki kultúra megvalósításáért vívott küzdelemnek egyik nagyszzerű formája az öntődei selejt elleni harc.

A Gheorghiu-Dej Hajógyárban egy hónap alatt tíz százalékkal csökkent a selejt

A Gheorghiu-Dej Hajógyárban az öntődét tekintették a termelés legérzékenyebb pontjának. Hónapokon át elképesztően magas selejttel irányította magára az öntők társadalmának figyelmét. Juliusban és augusztusban azonban örvendetes javulás következett. A gyár technológiai osztályának irányításával a művezetők, a mérnökök, a legkiválóbb öntődei dolgozók brigádok alakítottak és az egyes munkadarabok elkészítésénél a szakmunkásokkal közösen vitatták meg a kialakítandó technológiát, a legjobb módszert. Ennek eredményeként egy hónap alatt tíz százalékkal csökkent az öntődei selejt. Az öntvénytisztításnál is új technológiát, a sörétes lefúvó készüléket alkalmazzák. Ennek az a lényege, hogy sűrített levegővel hat atmoszféra nyomással 1-3 milliméter átmérőjű acélszemcséket fuvatnak a tisztítandó darabra, s így a legmegfelelőbb öntvényfelületet tudják kialakítani. A hajógyári öntők saját erejükből számos új berendezést készítettek üzemük részére. A nép állama is segítségükre sietett. Megkezdtek a két emelet magas "szinuszkemence" építését. Ez a kemence arról lesz nevezetes, hogy a száritásra belé helyezett öntődei magot a kemencéből addig ki sem lehet venni, amíg az a technológiai követelményeknek megfelelően ki nem szárad.

A Láng Gyár ezernéle öntvényeinél csökken a selejt

A Láng Gyár öntődjében 26.000 kilogramm súlyú öntvényektől kezdve az apró, 5 dekás öntvényekig a legváltozatosabb munkadarabokat készítik. A közelmúltban országos viszonylatban először megkezdte a csepptűs léghevítő csövek öntését. A 2,650 milliméter hosszú, helyenkint 6 milliméter falvastagságú öntvény ugyancsak igénybevette a lánggyári öntők szaktudását, alkotókészségét. Jankó Barnabás, öntődei gyáregység-vezető irányításával Fülöp Sándor főtechnológus és Lucsora Lajos főművezető, valamint Feksz József MEO-ellenőr és Meubrand József kiváló magkészítő mint sok más bonyolult feladatot, ezt is sikeresen megoldotta.

/Folyt.köv./ TL

B 4. kiadás

1955. szeptember 14.

6 óra 15 perc

/A Váci uti Gyárak...folyt./ ö TP/F/Gy KM M

A lánggyáriak augusztusban juliushoz viszonyítva 1,33 százalékkal csökkentették az öntődei selejtet. A cél az, hogy az év végéig a jelenlegi 9 - 9 és fél százalékos selejtet 8 százalék alá szorítsák.

Balázs József, az Acélöntő és Csőgyár alapszervi párttitkára egy százalék alatti selejttel dolgozik

Az Acélöntő és Csőgyárban az új technológiák egész sorát alkalmazzák az öntődei selejt kiküszöbölésére. Többi között alkalmazzák a könnyen leválasztható felöntés eljárását, az egzotermikus öntés módszerét. Az új módszerek gyakorlati felhasználása eredményes volt. A júliusi 7,7 százalékos öntődei selejtet augusztusban 5,1 százalékra csökkentették és a gyár öntői szeptemberre további eredményeket ígérnek. Balázs József alapszervi párttitkár, a szakma kiváló dolgozója a legjobbak között is élen jár. Havonta átlagosan kétszeres normát teljesít és selejtje sosem emelkedik egy százalék fölé.

A Budapesti Szerszámgépgyárban a munkamódszerátadás régi, jól bevált módszerével küzdenek az öntődei selejt ellen

A Budapesti Szerszámgépgyárban a júliusi 3,13 százalékos öntődei selejtet augusztusban 3,06 százalékra csökkentették. Ebben nagy része van annak, hogy fokozottabb figyelmet fordítottak a lapkás zuhanó gyorsöntés alkalmazására, s felelevenítették a munkamódszerátadási mozgalmat. A munkamódszerátadásnál elvtársias segítőkészséggel leginkább Tamasevics József öntő tűnik ki, aki átlagosan kétszeres normát teljesít és augusztusban is csak 0,07 százalék volt az öntődei selejtje. A kiváló öntő lelkiismeretesen tanítja társait, például Pápai Sándor nemrég felszabadult fiatal öntőmunkást, aki jó tanítványnak bizonyul. A Budapesti Szerszámgépgyár dolgozóinak az öntődei selejt csökkentésénél elért eredménye annál is inkább figyelemreméltó, mert itt nagyon sok fiatal öntő dolgozik, akik csak most teszik a kezdő lépéseket az öntőszakma elsajátításában. /M TI/

TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5 kiadás

1955 szeptember 14

6 óra 20 perc

Egyre jobban növekszik a halasi csipke népszerűsége külföldön

i Fm/Dé KC F Bn

1955 szept.14.

A kiskunhalasi asszonyok páratlan csipkekészítő művészete már hosszú idő óta világhírnévként örvend. Ez a különleges magyar népművészeti ág egy ideig hanyatlóban volt, most azonban a hivatalos szervek támogatásával újabb fellendülésnek indul. A híres halasi csipkeház belső berendezését helyrehozzák, környékét pedig parkirozzák. A csipkeházban a régi mesterek mellett 14 fiatal tanulja a bonyolult, finom munkát. Egyetlen kis leheletfinomságu terítő, - amelyből 100 darab súlya alig 5 deka, - 44-féle öltéssel készül. A hagyományos motívumok mellett újakat is alkalmaznak a csipkeverők, például a békegalambot. Az újonnan bekapcsolódott csipkekészítők egy csoportja 9 hónapi munka után a közeljövőben vizsgázik. A vizsgadarabokon, - egy-egy kis vitrinterítőn - hosszú hetekig dolgoznak a tanulók.

A finom kézimunka iránt egyre növekszik az érdeklődés külföldön. Az első mintaszállítmányt már elküldték Svájcba és más országokkal is tárgyalnak megrendelések ügyében. Londoni vásárlók is érdeklődnek Kiskunhalas népszerűsége iránt. A közeljövőben, az új csipkekészítők vizsgálja után már állandó külföldi megrendeléseknek is eleget tudnak tenni a halasi asszonyok. /MTI/

A csepeli iskolások jó gazdái az RM Művek ifjúsági könyvtárának

i HI/Tr KC F Bn

1955 szept.14.

Az RM Művek központi könyvtárában felállított ifjúsági részleget havonta többszáz fiatal keresi fel. Az ifjú olvasók szívesen kölcsönöznek a több ezer kötetes ifjúsági irodalomból.

A fiatalok nemcsak szorgalmas látogatói, hanem jó gazdái is a fejlődő ifjúsági könyvtárnak. Olvasómozgalmat szerveztek a környékbeli iskolák tanulói között. Az 5-ös és 4-es osztályzatu tanulókból álló aktivahálózat egyre több pajtással kedvelteti meg az irodalmat, nagy része van abban, hogy az elmúlt fél évben mintegy 3.500 uttörő látogatta a könyvtárat. Délutánonként négytagú brigád végzi a könyvcserét, tanítja meg a könyvek szeretetére és kimélésére a pajtásokat. Az uttörők könyvtári tanácsot is létesítettek, amely a könyvtár vezetőségével közösen gyakran rendez könyvankétot.

/MTI/

TL

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B6. kiadás 1955 szeptember 14 6 óra 25 perc

Eddig négymillió öltöny készült a Vörös Október Férfiruhagyárban -
Ebben az évben több mint 14.000 öltönyt gyártottak terven felül

i g/Fd KM F M

1955 szept.14.

A Kispesti Vörös Október Férfiruhagyár egyike volt azoknak a nagyüzemeknek, amelyek versenyfelhívással fordultak a gyárak dolgozóihoz évi tervük határidő előtti befejezéséért. Váltak ugyanakkor, hogy évi feladataikat december 20-ig teljesítik, terven felül 17.000 öltönyt gyártanak.

Ahhoz, hogy céljukat elérjék, a gyár valamennyi dolgozója munkaversenyben vesz részt. A verseny során kitartó, lelkiismeretes munkával 170 szakmunkás nyerte el a "szakma kiváló dolgozója" megtisztelő címet, s a vele járó félhavi fizetésnek megfelelő jutalmat. Közülük huszan 18 hónapja dolgoznak a sztahanovista szinten. Felajánlásuk teljesítéséhez új lendületet adott a november 7. tisztelőtőre indított munkaverseny. Ennek során számos szakmunkás teljesítmény növekedett. A kitüntetett Nágel János, a "szakma kiváló dolgozója" például 185 százalékos átlagteljesítménnyel végez kifogástalan munkát. Kozma István, aki ugyancsak a "szakma kiváló dolgozója", 203 százalékra növelte átlagtermelését, azonkívül, hogy keze alól csak kitűnő minőségű munka kerül ki.

Ebben az évben a gyár még minden harmadtervét teljesítette. A Férfiruhagyár dolgozóinak így nem féj a fejük amiatt, hogyan váltsák valóra év eleji ígéretüket. Esedékes tervükön felül eddig több mint 14.000 öltönyt készítettek. Örtönt még ezenkívül egy igen nevezetes esemény is a Vörös Október Férfiruhagyárban: most készült el a gyár fennállása óta a négymilliomodik öltöny. /MTI/

Játékverseny - felnőtteknek

i KL/Fd KM F M

1955 szept.14.

A Corvin Állami Áruházban október első napjaiban mutatják be a legújabb játékokat. Ebből az alkalmából az áruház játékos versenyt rendez felnőtteknek azzal a céllal, hogy a szülők is megismerjék a játékokat és kiválaszthassák a legmegfelelőbbeket. A szülőknek egy sakkmérkőzést, egy társasjátékot kell lejátszaniuk, ezenkívül egy lendkerékes autóversenyen is "indulnak". A győztesek között az áruház jutalmakat oszt ki. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 7. kiadás 1955. szeptember 14. 6 óra 30 perc

Hírek a kerületek életéből

I VT/Szné/Fd Li M

1955. szeptember 14.

A XII.kerületi tanács végrehajtóbizottsága a kerület diákjai részére 50.000 forintos költséggel iskolafogászati rendelőt építtet. Az építési munkákat még az idén megkezdik. A tervek szerint a rendelő mellett kvarcolószobát és berendeznek, hogy a diákok - ameddig a rendelésre várnak - kvarcolhassanak. A kvarcolószobát a kerület dolgozói is igénybe vehetik majd.

x x x

A IV.kerületi tanács egészségügyi osztálya a kerületi rákszűrés kiszélesítésére az Árpád-kórház nőgyógyászati részlegén felállította a kerület ötödik rákszűrő osztályát. A korszerűen felszerelt új rákszűrőállomás október 1-én kezdi meg működését.

x x x

Az I.kerület Attila utca 25 szám alatt több mint öt és félmillió forintos költséggel új, korszerű hatemeletes ház épül. A házban öltözőt is berendeznek. Az új lakóház építését előreláthatólag még az évben megkezdik.

x x x

Ötvenezer forintos költséggel korszerűsítik, bővítik a XIV. kerületi tanács 1-es számú Szabó Ervin könyvtárát. A könyvtár most olvasótermet kap, és külön ifjúsági részleget is berendeznek. A tanács Ilka utcában lévő 2-es számú Szabó Ervin könyvtára könyvtárolómányának bővítésére a végrehajtóbizottság a köznevelési alapról 10.000 forintot fordít./MTI/

- - -

Márkózott ágyasműhuzat anyagokat írusítanak majd az áruházak
I KL/Fd/Fd KM M 1955. szeptember 14.

Az Állami Áruházak a negyedik negyedév folyamán kedvező megalapozással örvendeztetik meg a háziasszonyokat. A vállalat ugyanis szerződést kötött a textilgyárakkal, amelynek értelmében a gyárak négyféle márkózott, kiváló minőségű ágyasműhuzatot anyagot gyártanak az áruházak részére. A vásznakat több színben készítik./MTI/

- - -

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 7. kiadás 1955. szeptember 14. 6 óra 30 perc

Hírek a kerületek életéből

I VT/Szné/Fd Li M

1955. szeptember 14.

A XII.kerületi tanács végrehajtóbizottsága a kerület diákjai részére 50.000 forintos költséggel iskolafogászati rendelőt építtet. Az építési munkákat még az idén megkezdik. A tervek szerint a rendelő mellett kvarcolószobát és berendeznek, hogy a diákok - ameddig a rendelésre várnak - kvarcolhassanak. A kvarcolószobát a kerület dolgozója is igénybe vehetik majd.

x x x

A IV.kerületi tanács egészségügyi osztálya a kerületi rákszűrés kiszélesítésére az Árpád-kórház nőgyógyászati részlegén felállította a kerület ötödik rákszűrő osztályát. A korszerűen felszerelt új rákszűrőállomás október 1-én kezdi meg működését.

x x x

Az I.kerület Attila utca 25 szám alatt több mint öt és félmillió forintos költséggel új, korszerű hatemeletes ház épül. A házban ölcsoédót is berendeznek. Az új lakóház építését előreláthatólag még az évben megkezdik.

x x x

Ötvenezer forintos költséggel korszerűsítik, bővítik a XIV. kerületi tanács 1-es számú Szabó Ervin könyvtárát. A könyvtár most olvasótermet kap, és külön ifjúsági részleget is berendeznek. A tanács Ilka utcában lévő 2-es számú Szabó Ervin könyvtára könyvtárolománynak bővítésére a végrehajtóbizottság a köznevelési alapról 10.000 forintot fordít./MTI/

- - -

Márkázott ágyműhuzat anyagokat írusítanak majd az áruházak
I KL/Fd/Fd KM M 1955. szeptember 14.

Az állami áruházak a negyedik negyedév folyamán kedvező megalapítással örvendeztetik meg a háziasszonyokat. A vállalat ugyanis szerződést kötött a textilgyárakkal, amelynek értelmében a gyárak négyféle márkázott, kiváló minőségű ágyműhuzat ~~sz~~ anyagot gyártanak az áruházak részére. A vásznakat több színben készítik./MTI/

- - -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 8. kiadás 1955. szeptember 14. 6 óra 35 perc

"Budapest Sztálinvárosért": a IX. kerületi iskolák a sztálinvárosiaknak

i Zs/Tr/Fd Li X Bn

1955. szeptember 14.

A "Budapest Sztálinvárosért" kezdeményezés egyik szép eredménye: a IX. kerületi tanács oktatási osztálya és a kerületi iskolák elhatározták, hogy az új tanévben sokrétű támogatást nyújtanak a sztálinvárosiaknak.

Az oktatási osztály kezdeményezésére a közeli napokban IX. kerületi pedagógus és uttörő küldöttség látogat el épülő új szocialista városunkba. A pedagógusok a sztálinvárosi iskolák tanáraival, az uttörők pedig pártjaikkal találkoznak, hogy megbeszéljék: az idei tanévben hogyan segíthetik egymás munkáját.

Érdekes módszerrel segíti a sztálinvárosi pedagógusok oktató-nevelő munkájának megújítását a IX. kerületi tanács oktatási osztálya is. A kerület egyik kiváló pedagógusának mintatanítást magnetofonszalagra veszik fel, a Sztálinvárosban a tanítók és tanárok előtt forgatják le a mintatanítást, amelynek egyes részleteit meg is vitatják.

A ferencvárosi iskolák szülői munkaközösségének tagjai azon dolgoznak, hogy a sztálinvárosi kispajtásoknak hasznos és tanulmányos szórakozást nyújtsanak. A Tóth Kálmán utcai Általános iskola szülői munkaközössége filmet készít a kerületi fiatalok nyári táborozásának egy napjáról. Ugyancsak filmen örökítik meg a Tóth Kálmán utcai iskola egy napját. A rövidesen elkészülő filmeket elküldik a sztálinvárosi pájtásoknak.

Tervbevette a tanács oktatási osztálya azt is, hogy felkutatják a kerület iskoláiban felhasználatlanul heverő szer-tári anyagokat, szemléltető eszközöket, s ezeket is rövidesen eljuttatják Sztálinvárosba. /MTI/

- - -

B 9. kiadás

1955 szeptember 14

6 óra 40 perc

Fiatal mérnökök és technikusok a műszaki színvonal emeléséért

i HI/MI L F X Bn

1955 szept. 14

A technológia korszerűsítéséért, a műszaki színvonal fejlesztéséért folyó harcban jelentős részt vállalnak a fiatal műszaki dolgozók, akik sok jó kezdeményezéssel járulnak hozzá a több, jobb és olcsóbb iparcikk előállításához.

Fiatal műszakiak^a "témabrigádok" élén a Kőbányai Zománcárugyárban

A Kőbányai Zománcárugyár műszaki vezetősége távlati tervet dolgozott ki a gyártás fejlesztésére. A közszükségleti cikkek olcsóbb előállítása, minőségének javítása érdekében kidolgozott program végrehajtására ugynevezett témabrigádok alakultak az üzemben. Vezetőik jórészt fiatal mérnökök és technikusok, akik személyesen felelősek az elvállalt 3-4 részfeladat megvalósításáért.

Galesó István fiatal vegyészmérnök többek között gazdaságosabb és minőségileg megfelelőbb eljárásokat keres az edények zománcozására. Ugynevezett jól takarékos zománcokkal kísérletezik, amelyekből az eddig felhasznált mennyiségnek csak mintegy a fele lesz szükséges a gyártáshoz. Ez nemcsak évi 250.000 forintos anyagmegtakarítással jár majd, hanem csökkenti a zománcolvasztó és örlőgépek túlterhelését is. Emellett a minőség szempontjából is előnyösebb, mert a vékonyabb zománcréteg, - nagyobb rugalmasságánál fogva - kevésbé pattogzik.

Gercs Mándor ifjú technológus egyik főfeladata, hogy a mélyhuzással készülő háztartási eszközök gyártásánál jobb technológiával csökkentse a huzások számát. Ezért korszerűbb szerszámot készítenek, amely például egyszerre sajtolja majd a most még két huzással készülő tányérok peremét és belső öblös részét. Ez a megoldás körülbelül 60 százalékkal csökkenti anyagszükséglet idejét, s számottevő munkabérmegtakarítást eredményez.

Műszaki bizottságot alakítottak a III. kerületi diszisták

Életrevaló kezdeményezést valósítottak meg a III. kerület fiataljai: műszaki bizottságot hoztak létre a kerületi DISZ-bizottsággal együtt. Az ötletet Sándor József, a kerületi DISZ-bizottság titkára hozta magával a Szovjetunióból, ahol a múlt évben moszkvai és leningrádi textilgyárakban tapasztalateserőn vett részt. A műszaki bizottság tagjai fiatal textilipari, vasasüzemi és téglagyári mérnökök, akik a kerületi üzemekben dolgozó ifjú műszakiak között tapasztalateserőket szerveznek, s konkrét javaslatokat dolgoznak ki egyes helyi műszaki feladatok megoldására.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 10 kiadás

1955 szeptember 14

6 óra 45 perc

/Fiatal mérnökök...folyt./ i HI/HI Li F Y Bn

Az első tapasztalatcserét már meg is tartották. A Goldberger-gyár kulturtermében a textilipari üzemek fiatal műszaki dolgozói folytattak tanulságos beszélgetést főmérnökökkel és minisztériumi vezetőkkel az üzemek műszaki feladatairól. Itt határozták el, hogy intézőbizottságot is létrehoznak, amelyben minden üzemről helyet foglal egy-egy fiatal műszaki. Az intézőbizottság tagjai közből figyelemmel kísérik majd, hogyan valósítják meg a dolgozók javaslatait az üzemekben. Munkájukról kéthetenként beszámolnak a kerületi DISZ-bizottságnak. /MTI/

Szeptember 15-én kezdődnek az MSZT központi nyelvtanfolyamai

i MS/Szné Li F X Bn

1955 szept.14.

Szeptember 1-én kezdődtek meg a beiratkozások az MSZT központi orosz nyelvtanfolyamaira. Ezekben a tanfolyamokon haladó-főku, társalgási, szakmai fordítói és tolmács-csoportok vannak. A csoportokat szakképzett tanárok vezetik. A megnövekedett érdeklődést mutatja, hogy már az eddigi jelentkezések alapján körülbelül kétszerannyi csoportban indul meg a tanítás szeptember 15-én, mint a múlt évben. A nagy érdeklődésre tekintettel a beiratkozási időt meghosszabbították, s így a tanfolyamok megindulása után is lehet jelentkezni. A haladó és társalgási csoportokban 15, a fordítói és tolmács-csoportokban 20 forint a havi tandíj. Jelentkezni lehet az MSZT országos központ orosz nyelvtanfolyamok alosztályánál /Simmelweis utca 1-3, tel.: 187-990, 133-as mellék/ és a Gorkij könyvtárban /Gorkij fasor 45. Tel.: 428-143/, minden nap délután 15-19 óra között, 15-ike után csak az MSZT orosz nyelvtanfolyamok alosztályán 1/2 9 és 17 óra között. /MTI/

"Hogyan kerülhetünk közel Bartók muzsikájához" -

i Tom/TI KC F Bn

1955 szept.14.

cimmal az Országos Filharmónia hat, mikrobrázdas lemezekkel illusztrált előadást rendez a Bartók-teremben. A bevezető során Bartha Dénes zeneesztéta ismerteti meg a hallgatókkal Bartók munkásságát és a nagy zeneköltő egyes alkotó korszakainak kiemelkedő műveit. Az előadások második részében az utolsó alkotó korszak egy-egy nagy mesterművét játsszák, köztük a Concerto-t, a Divertimento-t, a III. zongoraversenyt. A bérletsorozat iránt máris nagy érdeklődés mutatkozik. /MTI/

Zugló tízéves fejlődése

i VT/Fd Li F X M

1955 szept. 14

A XIV. kerület az elmúlt tíz év alatt a főváros többi kerületeihez viszonyítva is kinagasló fejlődést ért el. Zugló azelőtt a város periferiájának számított, ma már Budapest egyik központi kerülete lett. Közlekedése belső és külső városrészeket köt össze.

A kerület lakóinak régi fájdalmát orvosolták azzal, hogy megszüntették az Erzsébet királyné utján és a Thököly uti aluljárónál a hirhedt két "halálsorompót". Jelentősen bővült az elmúlt évtizedben a kerület közlekedési hálózata több új autóbusz, trolibusz és villamos járáttal. 64-es jelzéssel új villamosjáratot kapott a kerület, a 67-es villamosok vonalát pedig meghosszabbították. A 70, 71, 72, 75 és 75 $\frac{1}{2}$ jelzésű trolibuszjáratok is a kerület lakosságának kényelmesebb utazását szolgálják.

Nagymértékben fejlődött a kerület uthálózata. Megépült a főváros reprezentatív dísztere, a Sztálin tér, elkészültek a hozzá vezető utak. Kijavították a kerület összes főutvonalait.

Továbbfejlesztették a kerület víz-, villany-, gáz- és csatornahálózatát. A vízcsőhálózat 12.000, a gázcsőhálózat 18.000, a csatornahálózat pedig 4.500 folyóméterrel bővült a kerületben. A közvilágítás javítására mintegy 600 új lámpát szereltek fel Zuglóban. A Városligetben százezer négyzetméter területet újból parkosítottak. A kerületben nincs egyetlen háborús sérült ház sem, a romlakásokat helyreállították.

A múlt évben Zuglóban négy nagy lakótelep építését kezdték meg. A Kerepesi uton és a Nagy Lajos király utján 1647 lakásból álló lakótömb épült. Nagy Lajos király utja és a Nagyörödi ut közti területen 450 lakás, a Thököly uton és a környékén 360 lakás épül, az Erzsébet királyné utja és az Uzsoki utca sarkán 300 lakásból álló lakótelep építésén dolgoznak. A Hungária körút és az Egressy ut sarkán egy 250 lakásos épületcsoport készült el. A tanács 133 telket juttatott családi lakóházépítés céljára. A Pilangó és a Tábornok utca környékén a vidéki dolgozók számára három korszerűen berendezett munkásszállót építettek. A kerület büszksége Európa egyik legszebb, legkorszerűbb stadionja, a Népstadion is.

Óriási fejlődést mutat tíz év alatt a kerület egészségügye is. Zuglóban jelenleg 38 körzeti orvos működik, hat üzemi- orvosi, kilenc körzeti orvosi rendelőt, három anya- és csecsemővédő intézetet és három bölcsődét létesítettek. Ezenkívül 11 üzemi bölcsőde is hozzájárul ahhoz, hogy a kicsinyek szülei nyugodtan dolgozhassanak. A Nagy Lajos király utján tudógondozó, a Varsó utcában nemibeteg gondozó intézet létesült. Az Amerikai uton

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

312. kiadás 1955 szeptember 14 6 óra, 55 perc

/Zugló tizéves..folyt./ i VT/F Li F X M

megkezdte működését az idegsebészeti klinika, amely az országban az első ilyen intézmény. Az Uzsoki utcai kórház szívvizsgáló állomással bővült.

A Zuglóban megvalósított kulturális beruházások közül kiemelkedik a Rózsavölgyi Szabadtéri Színpad, amelynek nézőtere 2.000 személyes. Megépült a Danuvia Szerszámgépgyár kulturháza és a Postás Kulturóttthon. A Thököly uton 1.400 uttörő foglalkoztatására alkalmas különösen felszerelt uttörőházat építettek.

Zugló a második ötéves terv során nagy arányokban fejlődik majd tovább. Az üzlethálózat - az előzetes tervek szerint - 1956-ban újabb fűszer-Közérttel, vendéglátóipari üzemekkel gyarapodik.

A Nagy Lajos király utján és a Kerepesi uton 16-16 tantermes, az Erzsébet királyné utján pedig nyolc tantermes iskola épül. A Nagy Lajos király utján az új lakótelepen száz férőhelyes óvodát létesítenek. Ugyancsak száz férőhelyes óvodát kap a Kerepesi uti, ötven férőhelyes pedig az Erzsébet királyné utján épülő lakótelep. A jövő évi tervekben szerepel 2.515 folyóméter csatornahálózat építése is.

A XIV. kerületi tanács a Danuvia Szerszámgépgyár Gorkij kulturházában /XIV, Angol utca 13./ szeptember 26-án délután 2 órakor ankétot rendez. Az ankéton - ahol Zugló többéves fejlesztési és rendezési tervét vitatják meg - iparművészek, a vállalatok, üzemek küldöttei, élenjáró dolgozói, lakóbizottsági tagok, pedagógusok, stb. vesznek részt. A meghívottak elmondják észrevételüket a fejlesztési, illetve rendezési tervvel kapcsolatban.

Az ankétot egy- szeptember 19-én nyíló - kiállítás előzi meg, amelyet ugyanott rendeznek. A kiállításon bemutatják Zugló felszabadulás előtti helyzetét, a három- és az ötéves terv idején elért fejlődést és a perspektivikus terveket. /MTI/

A TTIT hírei

i Hk/F Li F X B

1955 szept. 14.

A Társulat budapesti szervezete több érdekes előadást rendez a héten. Csütörtökön 10 órakor "Vadontermő gyógynövények és azok gyűjtése" címmel Szathmáry Géza tart előadást a Tudományegyetem VIII. Múzeum körút 4/a szám alatti "A" épületének földszintjén.

/folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B13.kiadás

1955 szeptember 14.

7 óra -- perc

/A TTIT hírei...folyt./ i H1/F Li F X Bn

Szeptember 13-án, vasárnap 11 órakor a városi igeti Művelődési Múzeumban kerül előadásra: "Hétköznapi élet a rizsföldön". Ugyancsak vasárnap 11 órakor kezdődik Soós Gyula előadása Izsó Miklósról a Szépművészeti Múzeumban.

Vasárnap ismét lesz Budapesti sétá, amely ezúttal a Margitszigetre vezet az érdeklődőket. Találkozás 10 órakor a szigeti víztoronynál.

X X X

Vörösmarty Mihály halálának 100. évfordulója alkalmából vasárnap délután a TTIT ünnepi előadást rendez Fóton. Miklós Róbert irodalomtörténész beszél a költőről. Az előadást követő műsorban közreműködik Fodor János Kossuth-díjas érdemes művész, Surányi Ibolya előadóművésznő és Bodor Tibor, a Madách Színház tagja. /MTI/

TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14. kiadás

1955 szeptember 14

10 30 05

perc

Országsszerte megélénkült a békebizottságok tevékenysége

ö Vid -cz/-cz -cz Hné Mi 1955 szeptember 14

A békebizottságok munkája a nyári hónapokban sem szünetelt, a hosszabb őszi, téli esték azonban még több alkalmat adnak arra, hogy a bizottságok tagjai elbeszélgessenek a lakossággal, ismertessék a nemzetközi helyzetet. A békebizottságok tevékenysége így országsszerte megélénkült. A tatabányai békebizottságok a jövő héttől kezdve minden héten rendeznek egy-egy nagyobb békegyűlést, ezenkívül a bányákban, üzemeknél és vállalatoknál békebeszélgetéseket és röpgyűléseket is tartanak. A lakosság különféle rétegeinek bevonásával több találkozó rendezését is tervbevették. Az első ilyen nagyobb szabású béketalálkozót szeptember második felében tartják meg a pedagógusok részvételével.

Somogy megyében a dolgozó parasztek, ipari munkások, értelmiségiek a megyei békeiroda kezdeményezésére "békevédelmi szerződéseket" kötnek. Szeptember első két hetében már csaknem 3000 ilyen szerződést kötöttek meg, aki a vállalt kötelezettségeit teljesítette, magyaros motivumokkal díszített emléklepet kap a békeirodától.

A Fejér megyei községekben esti békebeszélgetéseket tartanak, amelyek során a nemzetközi helyzetem kívül megtárgyalják az időszerű belpolitikai kérdéseket is. /MTI/

Komárom megyében csaknem 7000 fiatal vesz részt a szervezett oktatásban

i Vid -cz/-cz -cz Hné Mi 1955 szeptember 14

Tavaly mintegy 1500 fiatal tanult Komárom megyében. A Petőfi iskolákban, az idei tanfolyamokon 5600 résztvevőre számítanak. Ezenkívül mintegy 1200 fiatal párt vagy állami oktatásban részesül, vagy szakmai tanfolyamot végez. Az idén először az ipari tanuló intézetekben is indítanak Petőfi iskolát, amelyen elsősorban a DISZ II. kongresszusának határozatait beszélik meg. /MTI/

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 15. kiadás

1955 szeptember 14

10 óra 20

perc

Épül a tápéi "gyékényesház"

i Vid -cz/TI Ká Hné Mi 1955 szeptember 14 háziipari
Országsszerte ismerik a tápéi/szövetkezet munkáit.
A "kötő gyékényárut készítő" szövetkezet az idén már exportrendelést
is kapott, s az elmúlt hetekben tízezer, ugynevezett győri páros szaty-
rot küldtek Tápéról Angliába és Hollandiába. A háziipar további fejlesz-
tése érdekében a szövetkezet most gyékényesházat épít Tápén. Az iroda-
épület 300.000 forintos beruházással már tető alá került, s most ké-
szül az üzenház, amelyben a gyékényárut a szállításra elkészítik.
A gyékényesház jövőre fürdővel és gazdasági épületekkel bővül./MTI/

Itélet egy szolnoki termelészövetkezet megkísérlési ügyében

i No/Szné Ká Hné Mi 1955 szeptember 14
Molnár László ebonyi kőművessegéd iparrendély nélkül
vállalta a szolnoki Tisza által Termelészövetkezet különböző gazdasági
épületeinek felépítését. Jövő nem hagyott egységárakat számított, el-
nem végezt munkákat/számlázott. Elnél a szövetkezetnek 79.000 fo-
rint kért okozott. A járási tanács mezőgazdasági osztályának építési
elődője, Halápi Imre nem ellenőrizte a számlázás helyességét és a mun-
kát. A szolnoki járásbírósg Molnár Lászlót négy évi, Halápi Imrét
pedig egy évi börtönre ítélte./MTI/

DISZ megbízásokat kapnak a szálinvárosi fiatalok az uttörőmozgalom támogatására

i Vid -cz/TI -cz Hné Mi 1955 szeptember 14
A szálinvárosi DISZ-bizottság az idén jóval több
segítséget akar adni az uttörő mozgalom fejlesztéséhez, mint eddig.
A napokban az új város pedagógussal és uttörő vezetőivel értekezle-
ten beszélték meg a feladatokat. Az értekezlet többi között elhatá-
rozta, hogy kiszélesítik a szakköri munkát és a szakköri foglal-
kozáskor segítik elő a pályázatok politotechnikai képzését. Az uttö-
rő-mozgalom támogatására a szálinvárosi DISZ-bizottság számos
DISZ-fiatalnak, elsősorban pedagógusnak ad külön DISZ-megbízást.
/MTI/

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

16. kiadás

1955 szeptember 14

10

óra 25

perc

Egy év alatt egymillió néző a tájelőadásokon - Beszélő színház a falu kulturális életéből

i HA/F KC Hnó Mi

1955 szeptember 14

A felszabadulás előtt jóformán ismeretlen volt a színházak falusi vendégszereplése, szervezett tájelőadások pedig egyáltalán nem voltak. 1950-ben a színházulatok - elsősorban az állami Faluszínház és a Gardülő Opera - már 848 előadást tartott, csaknem 239.000 néző előtt a falvakban és azokban a városokban, ahol nincs színházulat. Az elmúlt évben több mint 3200 előadás volt, amelyet több mint egymillió néző tekintett meg.

Mind nagyobb teret hódít a magyar faluban a film is. 1949 végén 686, 1954 végére pedig már 2468 falusi mozi működött. A látogatók száma az 1950-es 16,780.000-rel szemben az elmúlt év végére megközelítette a 41,000.000-t. Június 30-án községeink és vidéki városaink 74 százalékában működött filmszínház, 54 százalékában pedig kulturotthon.

A dolgozó parasztság kulturális felemelkedését jelzi a rádió térhódítása is. 1949 végén 162.000, 1954 végén 513.000 volt a falusi rádióhallgatók száma. Több mint negyedmillióan hallgatják a vezetékessé rádiót. Az 1954-es év új rádióhallgatóinak több mint 13 százaléka dolgozó paraszt volt./MTI/

Korszerűsítik, tatarozzák a somogyi mozikat

vid -ez Hnó Mi

1955 szeptember 14

Merreg fejeződött be a keposvári Vörös Csillag Filmszínház tatarozása. Több száz ezer forintos beruházással fővárosi színvonalu mozivá alakították át a város egyik legnépszerűbb színház helyét. Most Keposvár másik filmszínházának, a Szabad Időnek a tatarozását kezdték meg, csaknem 200.000 forintos beruházással. Ezenkívül több, mint kétszáz ezer forintot fordítottak az idén a somogyi mozik tatarozására, Kerekeken pedig új, ötszáz férőhelyes filmszínház építését kezdték meg./MTI/

---

ke

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás

1955 szeptember 14

10 óra 30

perc

Új kulturotthonok épülnek Hajdu megyében

i Vid -oz TI -cz Hné Mi 1955 szeptember 14

Az ötéves terv során épült ki Hajdu megye kulturotthonhálózata, s ma már 54 kulturotthon szolgálja a falvak dolgozóinak művelődését. A kulturotthon-hálózat szélesítése tovább tart, jelenleg két községben - Bojton és Ujlétán - építkeznek. Mindkét helyen még az őszön átadják rendezés tésének a kultúra új otthonát. .. közösségfejlesztési alapról és a társadalmi munka segítségével még az őszön Fülöpön, Újszentmargitán és Konyáron is építkezéshez kezdenek, Mezőpeterdőn pedig a régi kastély épületében átalakítással létesítenek kulturotthont. Gondot fordítanak a meglévő berendezések gyarapítására is. Erre a célra mintegy százezer forintot költöttek ebben az évben Hajdu megyében./MTI/

Negyvonhat ház épül a szőnyi újtelepen

i -oz/TI -cz Hné Mi 1955 szeptember 14

Földhözjuttatották egykori szellőző, cselédek hozdóit még az építkezést 1946-ban a szőnyi újtelepen. Több mint száz ház épült így fel, s az idén újabb 46 ház épül a telepen, nagyobb-részt államkölesönből. A tervek szerint még ebben az évben a villanyt is bevezetik az új telepre, az oszlopok felállítását és szállítását a lakók, valamint a Szőnyi Gépállomás és az ásványolajipari vállalat dolgozói társadalmi munkában vállalták./MTI/

Római kori sírokra bukkantak Pécsen

Vid -oz Hné Mi 1955 szeptember 14

A római kori utárolzat kutatása közben római kori sírokra bukkantak Pécsen a Rákóczi úton. A sírok feltárása során a régészek értékes adatok birtokába jutnak a római kori temetők elhelyezéséről, a sírok kiképzéséről, formájáról./MTI/

Ko

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 18. kiadás

1955 szeptember 14

10 óra 35 perc

Több mint 90 termelőszövetkezeti művészeti együttes versenyez Szabolcs-Szatmárban

i Vid -cz/TI Mi

1955 szeptember 14

Szervezeti és gazdasági megerősödésükön kívül az elmúlt hónapokban kulturális téren is nagyot léptek előre Szabolcs-Szatmár megye termelőszövetkezetei. Az addigi gyakorlattól eltérően az idén a szövetkezeti művészeti együttesek egész sora működött a nyári hónapokban, sőt a meglévőkön kívül újak is alakultak.

A kulturális munka további megjavítása érdekében hirdette meg a megyei tanács népművelési osztálya a termelőszövetkezeti együttesek teljesítmény versenyt, amelybe 91 csoport nevezett be. A verseny első szakasza már lezárult, s az eredmények a fiatalok szorgalmáról adnak számot. A tarriesci Acél Tsz csoportja a nyári hónapokban hat alkalommal adott műsort, kétszer saját községében, négyszer a szomszédos falvakban vendégszerepelt. Jó munkát végzett a tiszaszalkai Buzakalász Tsz tánc- és rigmusbrigádja. Rendszeresen köszöntötte a munka elenjáróit, népszerűsítette a szövetkezet eredményeit. Fellépett a járási kiállításon, az arató ünnepségen és a Tiszaszalkán megrendezett szövetkezeti napon. A tánc- és rigmusbrigád is hozzájárult ahhoz, hogy Tiszaszalka szövetkezeti község lett. A hetci Petőfi Tsz színjátszó csoportja háromszor szerepelt helyben, egyszer a járási kiállításon, egyszer pedig a Csarodán megrendezett körzeti találkozóon. Követésmódot a színjátszóknak az a kezdeményezése, hogy saját gyűjtésük alapján új népi játékot tanulnak: "Vasárnap delután a termelőszövetkezetben" címmel. A népi játékban a néccal és önekel mutatják meg, hogyan változott meg a szövetkezeti élet. Eredményes munkát végeztek a többi együttesek is.

/MTI/

Háromszáz vagon káposztát visznek exportra Hajdúhadház környékéről

i Vid Ká No TI Mi

1955 szeptember 14

Hajdúhadház a káposztatermelés hazája a Tiszántulton. Az idei termés mennyiségi és minőségi eredménye csak öregbíti majd hírnevét. Szeptember közepén megkezdik az a tájon legjobban termő ugynevezett "hadházi" és "szabolcsi" tájfajta őszi káposzták szedését. Holdankint átlag 80-100 mázsás termésre számítanak, de nem lesz ritka az a tábla, ahonnan 130-150 mázsát is leszednek. Nem ritkák a 12-15 kilós káposzta fejek, különösen a Petőfi Termelőszövetkezet 5 holdas tábláján. A Hajdúhadházon termelt káposzta jó részét exportra küldik. Ugy számítják: az idei őszen mintegy 300 vagon káposztát küldenek külföldre. /MTI/

K5

19. M T I B E L F Ő L D I H I R E K

B kiadás 1955 szeptember 14 10 óra 40 perc

Ha jó a tanács felvilágosító munkája, lelkesen fizeti a lakosság a községfejlesztési hozzájárulást, ha / felvilágosító munka, nagy az elmaradás /rossz a

i Vid -cz/TI Mi 1955 szeptember 14

Fejér megye sok községében elmaradtak a községfejlesztési hozzájárulás befizetésében. A községfejlesztési hozzájárulást és a községfejlesztési alap létesítését a Minisztertanácsnak már az év januárjában kiadott határozata szabályozta, a községfejlesztési hozzájárulás százalékos megállapítása mégis a legtöbb Fejér megyei községben csak július végén történt. A községfejlesztési alap bevételi forrásai közül pedig a lakosság községfejlesztési hozzájárulása a legdöntőbb, mert ez megyei vonatkozásban a bevételi források 44,5 százaléka. Augusztus közepén a tervezetthez mérten még csak mindössze 4,75 százalékot tett ki az ebből származó bevétel.

A községek lakói pedig megértik a községfejlesztési hozzájárulás befizetésének szükségességét. Több községben kijelentették, hogy szívesen megfizetik a községfejlesztési hozzájárulást, ha látják, hogy ezzel ténylegesen elősegítik községük további fejlődését. Ezt bizonyítja Martonvásár példája is. A községi tanács nem szorgalmazta a községfejlesztési járulékok befizetését, de mihamarabb a dolgozók tudomására jutott, hogy a községfejlesztési alpból kulturothont építenek, a község lakói felszólítás nélkül fizették be a járulékokat.

Füle községben az iskola és tanfelszerelése igen elhanyagolt állapotban volt. Még közvetlenül az új tanév előtt a községi tanács új felszerelést szerzett be az iskola részére, mindenekelőtt új padokat. Amikor erről a szülők tudomást szereztek, a községfejlesztési járulékra előírt 33.780 forintból néhány nap alatt 13.695 forintot be is fizettek.

Polgárdi községben augusztus elején történt csak a községfejlesztési járulékok kivetése. A községi tanács eleinte nem fordított gondot a járulékok befizetésére, ezért az előírt 130.000 forintból augusztus közepéig ugyyszólván semmi nem folyt be. Mielőtt megindult a felvilágosító munka, naponta három- négyezer forint járulékot fizetnek be a dolgozók a községfejlesztési alap javára. A községi tanács ebből az összegből már meg is kezdte a községpolitikai tervben előírt tiz hangoshiradó beszerzését. /MTI/

K.

M T I B E L F O L D I H I R E K

B 20. kiadás

1955 szeptember 14

10 óra 15 perc

Klubszoba avatására készülnek a dudari bányászfiatalok

i Vid -cz/TI Mi

1955 szeptember 14

Dudarbánya üzemében 22 környező községből járnak a dolgozóik akiknek kétharmada fiatal. A bányász DISZ-szervezet korábban éppen abban látta akadályát a szervezeti élet kialakításának, hogy sok helyről valók a fiatalok. Most azonban a pártszervezet segítségével ezeket a "hátrányokat" a munkás-paraszt szövetség erősítésére és ezzel a DISZ gyarapítására használják fel. A DISZ-szervezet legjobbjai ugyanis felüsi patronázs-mozgalmat indítottak, s a mozgalom ki szélesítésének csak kedvez a lakóhelyi széttagozottság. A felüsi politikai munka közben egyre közelebb kerülnek egymáshoz a bányászfiatalok, s hogy a kezdeti eredményeket tovább hasznosíthassák, a tröszt új irodaépületében DISZ-klub nyílik. Itt könyvek, folyóiratok, rádió nyújtanak tanulási, szórakozási lehetőséget a fiataloknak, s kellemes környezetben vidáman tölthetik el a vonatindulásig, vagy műszakkezdésig idejüket. /MTI/

Tolna megye minden községében rendeznek az idén szüreti mulatságot

i Vid Ká No TI Mi

1955 szeptember 14

Tolna megye szőlőtermő vidékein az idén - ellentétben az elmúlt esztendővel, - mindenütt gazdag termést takarítanak be. A szüret közeledtével a megyében működő 300 kultúresoport is megkezdte már előkészületeit, mert ebben az esztendőben mindenütt rendeznek szüreti mulatságot.

Különösen nagyszabású bálra készülnek Sióagárdon és Mozsón, ahol felújítják a hagyományos szüreti népszokásokat. A szüreti ünnepek napján esőszöregények járják végig a falut, s énekkel és táncokkal hívják bálba a falu dolgozóit. A szüreti mulatságokon mindenütt régi népszokásokat, trefás dalokat és táncokat elevenítenek fel. Tolna megye néprajzi vidékein, mint a Sárközben, Sióagárdon, vagy a Kepes völgyében a szüreti mulatságokat népviseleti bállal kapcsolják egybe. /MTI/

Ko

M T I B E L F Ö L D I H I R E I

B 21. kiadás

1955 szeptember 14

10 óra 50 perc

Évente 20 millió forintot fordít államunk a szegedi Tudományegyetem kutató-oktató munkájának biztosítására

i Vid -cz/TI -cz Hnó Mi 1955 szeptember 14

A szegedi Tudományegyetem tanárai közül tizen kaptak eddig Kosuth-díjat és nyolc professzor tagja, illetve levelező tagja az Akadémiának. Az egyetem kutatói az elmúlt évek során számos négyszerű eredményt értek el, s ezek az eredmények járászt annak köszönhetőek, hogy népi demokráciánk minden eszközzel biztosítja a kutatók zavartalan munkáját. 1952-ben 8 millió forintos beruházással csaknem 60 helyiségből álló épülettel bővült az egyetem. Ez az új épület és egy régi épületnek az átalakítása lehetővé tette a természettudományi kar bővítését, amelynek során öt év alatt négy új intézet: az alkalmazott kémiai, a növényteni, az állatrendszertani és az éghajlatteni kezdte meg működését. A természettudományi kar új intézetében most 7 millió forint értékű műszerkészlet segítségével folynek a kutatások. Államunk a szegedi Tudományegyetem kutató-oktató munkájára 20 millió forintot fordít évente és sokszáz fiatalnak teszi lehetővé, hogy az egyetemen elsajátítsa a tudományok alapjait. Öt év alatt ösztöndíjakra, tanszerekre és egyéb segélyekre 25 millió forintot fizetett ki államunk a szegedi Tudományegyetem hallgatóinak. A nagy diákközhöz karbantartására egymillió, fenntartásukra 1,500.000 forintot fordítanak évente. A több mint 370.000 kötetes könyvtárban nemcsak a magyar, hanem a külföldi szakirodalmat is megtekinthetik a fiatalok. Szervezésüket a két évvel ezelőtt 300.000 forintos beruházással létesített diák-klub biztosítja. /MTI/

Az őszi évadban 50.000 vendőgre számítanak a bükki turistaházak

i Vid -cz/-cz -cz Hnó Mi 1955 szeptember 14

A Bükki-hegység festői szépségű helyeit különösen őszi és télen keresik fel nagyszámúban a turisták. A várható nagy forgalomra jól felkészültek a turistaházak. Bánkúton és Hollóstatón 20 ágyval bővítették a közúti szállásokat. A bükkszentkereszti, a szentléleki, a fohérvölgyi és a hollóstatói turistaházban erre is terendőkédtek, hogy a szabadságukat a Bükki-ben töltő turisták részére többnapos pihenést tudjanak biztosítani. A nyáron a kedvezőtlen időjárás ellenére is több ezer turista kereste fel a bükki menedékházakat, amelyek az őszi évadban mintegy 50.000 vendőgre számítanak. /MTI/

MTI BELFÖLDI HÍREI

B 21. kiadás

1955 szeptember 14

10 óra 57 perc

Évente 20 millió forintot fordít államunk a szegedi Tudományegyetem kutató-oktató munkájának biztosítására

i Vid -cz/TI -cz Hné Mi 1955 szeptember 14

A szegedi Tudományegyetem tanárai közül tizen kaptak eddig Kossuth-díjat és nyolc professzor tagja, illetve levelező tagja az Akadémiának. Az egyetemen kutatták az elmúlt évek során számos négyszerű eredményt értek el, s ezek az eredmények járászt annak köszönhetőek, hogy népi demokráciánk minden eszközzel biztosítja a kutatók zavartalan munkáját. 1952-ben 8 millió forintos beruházással csaknem 60 helyiségből álló épülettel bővült az egyetem. Ez az új épület és egy régi épületnek az átalakítása lehetővé tette a természettudományi kar bővítését, amelynek során öt év alatt négy új intézet: az alkalmazott kémiai, a növényteni, az állatorvostudományi és az éghajlattani kezdte meg működését. A természettudományi kar 16 intézetében most 7 millió forint értékű műszerkészlet segítségével folynek a kutatások. Államunk a szegedi Tudományegyetem kutató-oktató munkájára 20 millió forintot fordít évente és sokszáz fiatalnak teszi lehetővé, hogy az egyetemen elsajátítsa a tudományok alapjait. Öt év alatt ösztöndíjakra, tanszerekre és egyéb segélyekre 25 millió forintot fizetett ki államunk a szegedi Tudományegyetem hallgatóinak. A nagy diákközhöz karbantartására egymillió, fenntartásukra 1,500.000 forintot fordítanak évente. A több mint 370.000 kötetes könyvtárban nemcsak a magyar, hanem a külföldi szakirodalmat is megtalálják a fiatalok. Szervezésüket a két évvel ezelőtt 300.000 forintos beruházással létesített diák-klub biztosítja. /MTI/

Az őszi évadban 50.000 vendőgre számítanak a bükki turistaházak

i Vid -cz/-cz -cz Hné Mi 1955 szeptember 14

A Bükk-hegység festői szépségű helyeit különösen őszi és télen keresik fel nagyszámúban a turisták. A várható nagy forgalomra jól felkészültek a turistaházak. Bánkúton és Hollóstatón 20 ágyval bővítették a közeli szállásokat. A bükk-szentkereszt, a szentléleki, a fehérkőlápai és a hollóstatói turistaházban erre is töremskedtek, hogy a szabadságukat a Bükk-ben töltő turisták részére többnapos pihenést tudjanak biztosítani. A nyáron a kedvezőtlen időjárás ellenére is több ezer turista kereste fel a bükki menedékházakat, amelyek az őszi évadban mintegy 50.000 vendőgre számítanak. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 22. kiadás

1955 szeptember 14

10 óra 50 perc

Több mint ötmillió forintot fordítottak eddig szociális beruházásokra Tiszapalkonyán

i Vid -cz/Ti -cz Hné Mi 1955 szeptember 14

A messzi vidékről érkező építőket tiszta, kényelmes szállásokon helyezték el Tiszapalkonyán. A munkahelyeken férfi- és női öltözőket létesítettek, s a zuhanyozókkal ellátott mosdók egyszerre több mint 500 személy tisztálkodását biztosítják. A szállásokon, a csinosan berendezett fűtőkben hideg-melegviz áll a lakók rendelkezésére. Felépült az 1500 személyes étterem, s a hozzátartozó hatalmas konyha, az éttermet esténként kulturteremként is használják, legutóbb például a miskolci Dörnyé Színház művészei játszottak benne.

A közelgőben korszerű egészségházzal gazdagodott az épülő tiszapalkonyai erdői lakótelepe. Nem feledkeztek meg a dolgozók gyermekeiről sem: az apróságok napfényes, egészséges bölcsődében és napköziotthonban játszódhatnak, míg szüleik távolvannak. A napokban elkészült az új üzletház, amelyben ruházati, esemégy, ital és tejbolt kap helyet. Az új üzletekben a jövő hónapban már vásárolhatnak a dolgozók. Megkezdte működését a korszerű gépekkel ellátott ideiglenes mosóda is. Az építkezéson eddig több mint 5 millió forintot fordítottak szociális beruházásokra. /MTI/

Jól fizet a továbbszaporításra termelt lengyel import-burgonya a pécsi Vörös Sugár Termelőszövetkezetben

i Vid Ká No Hné Mi 1955 szeptember 14

Telne negyében több mint 300 holdon termelnek szerződéses vetőmagburgonyát az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek. A főleg külföldi eredetű, másod- és harmadfokos szaporított burgonya jó termést ígér. Előzetes becslések szerint az átlag megadja a 90-100 nízst holdankint. Különösen szép eredménnyel szaporították el a tavaly ősszel behozott lengyel importburgonyát. E hét elején a pécsi Vörös Sugár Termelőszövetkezetben megkezdték a hold korai ültetésű vetőmagoknak szánt burgonya felszedését, s bár a korai ültetésű burgonya terméshezans rendszerint kevesebb, mint a későbbi, mégis a jól fejlett gumókból holdankint 80-90 nízsa került kosarakba. Ennek 60 százaléka megfelel a továbbszaporítás minőségi követelményeinek. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

523. kiadás

1955 szeptember 14

11 óra 15 perc

A tavalyinál nagyobb termés ígérkezik kukoricából Fejér megyében

i Vid Ká No Hné Ni

1955 szeptember 14

Fejér megyében tavasszal a megyei tanács mezőgazdasági igazgatósága az önkormányzati kukoricatermelők részére tapasztalatszerelési körutakat tartott és ezen újra megindították a 30 napsás kukoricatermesztési mozgalmat. Az idén a megye termelőszövetkezeteinek 96 százaléka csatlakozott a mozgalmához, majd később a Minisztertanács felhívása alapján kivétel nélkül valamennyi bejelentette csatlakozását.

Az elmúlt napokban a megyei tanács mezőgazdasági igazgatóságának becselőbizottsága végigjárta a megyét és megállapította, hogy ebben az évben igen szép, a tavalyinál nagyobb termés ígérkezik kukoricából. Különösen bő termésre lesz a vártesascai Vörös Október Termelőszövetkezetnek, amely 169 holdon tulnyomórészt kukoricát termeszt. Erről a területről - a becselőbizottság megállapítása szerint - holdanként legalább 36 napsás átlagtermést tekerhetnek be. A nőri Kossuth Termelőszövetkezet 26 holdas táblája ugyancsak 36 napsás holdankénti termést ígér. Az ercsi Dózsa Tsz 80 holdas táblájáról 35 napsás, a cecsi Győzelm Termelőszövetkezet 56 holdas kukoricaföldjéről 34 napsás átlagtermést tekerhetnek be. /MTI/ /heterózis

---

Áttelekített fűkaszálókat eretjük a kender az Orosházi Gépállomás körzetében

i Vid Ká No Hné Ni

1955 szeptember 14

Az Orosházi Gépállomás körzetéhez tartozó 13 termelőszövetkezet földjén több mint féléves traktor készíti a talajt az őszi előtt.

A szántás mellett a betakarításban is sokat segít a gépállomás a szövetkezetnek. A Szovjetunióból kapott kenderkamrájával és az erre a célra áttelekített tizenhárom eret- és fűkaszáló géppel a kendert eddig csaknem négyszáz holdon vágják le. Az Orosházi Dózsa Tsz-ben is géppel erették le a 200 holdnyi kenderet. Teherrautóval is segít a gépállomás, mert a bő termést elig gyűzik a gyárba szállítani. Holdanként 40 napsás felül termett, de volt olyan parcella, ahol 30 napsás tekerítették be.

Alaposan felkészült a gépállomás a napraforgó betakarításra is. A Vörös Csillag Tsz-ben és az Új Élet Tsz hatven holdes tábláján kombájn eretjük-csépeli a napraforgót. /MTI/

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 24. kiadás

1955 szeptember 14

11óra(5) perc

Megkötésorozta eredményeit a csökmői Kossuth Termelőszövetkezet

Vid R No Hné Mi 1955 szeptember 14

Két esztendővel ezelőtt Hajdu megyében gyöngön működött a csökmői Kossuth Termelőszövetkezet. Sokan otthagyták a közös gazdálkodást, nem kellett a gépek sem, a laza munkafegyelen miatt későn vetettek, nem kapáltak idejében és így gyengék voltak a terméseredmények, kevés jutott a tagságnak.

Másfél esztendője már, hogy a járási pártbizottság Tóth Józsefet, a csökmői pártbizottság szervező titkárát küldte a Kossuth Tsz-be, akit a tagok elnökké választottak. Ujjáalakult a szövetkezet egész vezetősége is. Az új vezetőség a termelőszövetkezet kommunisztáinak kezdeményezésére támaszkodva az egész tagságot lelkes munkára serkentette. Ujjászervezték a brigádokat, minden tagnak kiadották a kapások területét és családtagjaikkal együtt dolgoztak. Míg az elmúlt esztendőben földjükön elig 8-10 mázsa kukorica termett holdenkint, az idén 20-nál is többit takarítanak be. Amióta az új vezetőség irányításával dolgoznak, megnőtt a tagok jövedelme is. 1953-ban 17 forint jutott egy munkegyiségre, a tavalyi is 20 forint alatt volt, az idén pedig az eddigi becslések szerint 36-38 forintot kapnak egy munkegyiségre a csökmői Kossuth Termelőszövetkezet tagjai./MTI/

---

83 termelőszövetkezet alakult az idén Somogyban

Vid R No Hné Mi 1955 szeptember 14

Az elmúlt héten Somogyban 979 család 1557 taggal és több mint 7400 hold földdel szervezték a meglévő termelőszövetkezeteket, vagy alakított új társasgazdaságot. A napokban 15 új termelőszövetkezet kezdte meg működését. Ezzel együtt Somogyban ebben az évben már 83 új termelőszövetkezet alakult. 6349 családdal, 10.650 taggal. Az új tsz-ek több mint 42.000 holdon gazdálkodnak. A marcali járásban 288 család, 325 tagja csaknem 2000 hold földdel választotta a szöbbszövetkezet vezető utat. Sok volt a belépő a nagyvotádi és a keposvári járásban is./MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

25. kiadás

1955 szeptember 14

11 évfolyam

pa.

Országsszerte gazdasági programot dolgoznak ki az ifjúság kulturális tevékenységének fellendítésére

ő Vid e z / - e z - e z Hné Mi 1955 szeptember 14

A megyei DISZ-bizottságok a SZOT-tal és a tanácsokkal együttműködve országsszerte gazdasági programot dolgoznak ki az ifjúság kulturális tevékenységének fellendítésére. A Csongrád megyei DISZ-bizottság az őszi-téli hónapokra népdal- és tömegdal tanulási versenyt szervez. A megyében gyűjtött legszebb 100 népdalt füzet alakjában is kiadják és eljuttatják valamennyi DISZ alapszervezethez. A megye nagyobb városában - Szegeden, Hódmezővásárhelyen és Szentoson - fiatalok akadémiája címmel indítanak előadás-sorozatokat, amely iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Baranyában az üzemi és a területi alapszervezetekben, valamint a középiskolák osztályosaiban Bartók énekversenyeket, a művészeti együttesek, kórusok és zenekarok számára pedig Bartók énekzenéi... emlékversenyt rendeznek. Megrendezik ezenkívül a nemzetiségi művészeti együttesek fesztiválját, amelynek során a nem magyarok művészeti együttesek saját anyanyelvükön, sajátos népi hagyományaik felelevenítésével szerepelnek. Az egyetemeken, középiskolákban igen nagy az érdeklődés a szovjet népek kultúrája iránt. Ennek kielégítésére a 200 éves moszkvai egyetemről, majd a Komszomol megismerésének évfordulója alkalmából a szovjet ifjúság életéről vándorkiállításokat szerveznek. Ezenkívül számos előadást tartanak az orosz és szovjet tudósok, írók, művészek, feltalálók munkásságáról. Az eddiginél nagyobb mértékben köveszik részüket az ifjúság kulturális neveléséből a múzeumok is. A pécsi János Pannonius Múzeum és a megye több más múzeuma novemberben Hónapi hetet rendez a fiatalok számára, s előadásokat tartotik Baranya néprajzi, építészeti, régészeti emlékeit.

A Győr megyei Nyul községben a pedagógusok vezetésével természettudományi és magyar irodalomtörténeti előadás-sorozatot indítanak.

Hajdu megyében "József Attila olvasmányok" szerveznek, hogy minél több fiatal kapcsolódjék be a rendszeres olvasás sorába. A feltételek között szerepel felvevőkben öt, üzemekben és iskolákban pedig 10 nő elolvasása. Az elolvasott művekről ismertető cikkeket kell írni a faliújságokon vagy ankétokon ismertetni a könyvek gondolatvilágát. A szép magyar beszéd ápolására szövegversenyt rendeznek a fiatalok között, főként Vörösmarty és József Attila műveiből. A verseny szervezeti lebonyolítására a DISZ, a tanács, az MSZT, a NEDOSZ és a megyei könyvtár munkatársaiból bizottságot hoznak létre. /MTI/

MTI B E L F Ö L D I H I R E K

B 26. kiadás

1955 szeptember 14

11. évf. 45. szám

Losonczy Pál, a Szocialista Munka Híse segíti az új termelőszövetkezetet

Vid R No Hnó Mi

1955 szeptember 14

A Somogy megyei Szonyérből 30 tagú küldöttség látogatott el vasárnap az országos hírű bari Vörös Csillag Termelőszövetkezetbe. Közöttük volt Simon Mihály, a nemrég alakult Bóke Termelőszövetkezet elnöke is, aki hosszasan elbeszélgetett Losonczy Pállal, a Vörös Csillag elnökével, a Szocialista Munka Híseivel.

Simon Mihályt, a szonyéri Bóke Tsz elnökét leginkább az érdekelte, hogyan kezdte meg a közös gazdálkodást annakidején a bari Vörös Csillag tagja, mert nek is hasonlóan szeretnének hozzáfogni. Losonczy Pál elmondotta: nem ajánlja azt a módszert, amit nek annakidején csináltak, mert akkor nem volt náluk kiépített munkaszervezet, nem voltak brigádok, reggel a munkába indulás helyett a tagság az otthoni munkájával törődött csak és az sok surlódásra adott okot. A szervezetlenség sokszor akadályozta a munkát és az eredmények sem voltak kielégítőek. Amint szervezett, jól kiépített munkacsapatok, feladats brigádvezetők vannak és érdeklődő tudták tenni a tagságot a termelésben, ez minden évben tulszárnyalják előző évi eredményeiket.

A látogatás végén Losonczy Pál megígérte a szonyéri Bóke Tsz elnökének, hogy szívesen átmegy hozzájuk két-három napra és a helyszínen beszél meg az új társasgazdaság kezdeti problémáit. A szonyéri vendégek örömmel fogadták el Losonczy Pál ígérését. /MTI/

Belvirágoztatják a jászteleki termelőszövetkezeteket a párt felvirágoztatási bizottság Lázár-testvérek

Vid R No Hnó Mi

1955 szeptember 14

A Szolnok megyei Jásztelekéről övekkel ezeltt alakult a két Lázár-testvér. Az idősebbik, Lázár Mihály a jászberényi járási pártbizottság munkatársa lett. Öccse, József, aki időközben mezőgazdasági akadémiát végzett, a Földművelésügyi Minisztériumba került. A párt hívó szavára nek is hazatértek szülőfalujukba. A jászteleki szövetkezeti tagok örömmel fogadták a tapasztalt, szülőföldjükön és nagy szakértelemmel rendelkező Lázár-testvéreket.

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 27. kiadás

1955 szeptember 14

11 óra

/Felvirágoztatják...folyt/ Vid R. No. Hnó Mi

Mindkettőjüket hamarosan elnöknek választották: Lázár Józsefet a Tolbuchin, bátyját pedig az Alkotmány Termelőszövetkezetben.

A két termelőszövetkezet nagyjában ugyanskkora területen, egyelőre adottságokkal és egyformán rosszul gazdálkodott. Az előző évben, érthető tehát, hogy a községi, sőt az egész járás nevelésével kísérelték meg a két Lázár-testvér munkáját.

A Tolbuchin Tsz-ben korábban igen rossz volt a munkafegyelme. A tagoknak csak kis része dolgozott. A közös gazdaságban azok is keveset. Az új elnökerélyes kézzel fogott rend megteremtéséhez, mindenekelőtt megszervezte a brigádokat, a munkacsoportokat és pontos tervet dolgozott ki az egyes munkák elvégzéséhez. Rövidesen elérte, hogy menessék a tsz tagjai, hanem a hozzátartozók nagyrésze is bekapcsolódott a közös munkába. Hogy segítséget nyújtott ebben a szövetkezet 28 tagu pártszervezete. A jól szervezett, szakszerű munkának még is lett az eredménye: a tavalyinál három mézszával több buza, hat mézszával több árpa termelt az idén a Tolbuchin Tsz földjén.

Az idősebbik Lázár-fiu a járás leggyengébb termelőszövetkezetében látott munkához. Az Alkotmány Tsz-nek az előző három év alatt kilenc elnöke volt: egyikük gyengének bizonyult, a másiktól a szakértelen hiányzott, a legutóbbi pedig hardálta a közös vagyont. Mindez természetesen rányomta bélyegét a szövetkezet munkájára is. Lázár Mihály szintén a pártszervezetre támaszkodva látott munkához. Felismerte, hogy az eddigi termelési módszerekkel nem igen érnek el eredményt és nem emelkedik a tagok jövedelme. Ezért például nagyobb gondot fordított az állattenyésztés fejlesztésére. A szakszerű gondozás révén a tehénészetben alig fél év alatt 11 és fél literre emelkedett az istállóilag. Ma már az csupán a tejtermelés 10.000 forintot jövedelmez havonta a szövetkezetnek. Az idén minden munkát határidő előtt végeztek el, mire még nem volt példa. Szép termésből munkacsoportonként négy és fél hektár búzát esztettek előlegbe. Hamarosan hold mélyzetesen vetett kukoricájuk 40 mézszás átlagtermetést ígér. Ugy számítják, hogy még tavaly 13 forintot kaptak a tagok munkacsoportonként, ebben az évben minden munkacsoport 35 forintot ér majd a termésért. /MTI/

28.

B kiadás

1955. szeptember 14.

13 30 perc

Augusztus vééig 92 termelőszövetkezeti község alakult az országban

k FM/Ká/özné/Gy No M 1955. szeptember 14.

Augusztus hónap mozgalmas volt a termelőszövetkezeti életében. Augusztus 1-től 31-ig 10.706 család lépett a termelőszövetkezeti gazdálkodás útjára. A belépett családok 14.374 taggal és 63.277 hold földdel erősítették a nagyüzemi gazdálkodást. A termelőszövetkezetek fejlesztésében Somogy megye jár az élen. Egy hónap alatt 2100 család 3314 taggal lépett termelőszövetkezetbe. A belépők 24.344 hold földet vittek a közös gazdaságokba.

Augusztus vééig, ebben az évben 92 termelőszövetkezeti község alakult az országban. Somogy megye példamutatása meglátszik a termelőszövetkezeti községek szervezésében is. Itt 20 község alakult termelőszövetkezeti községgé. Somogy után Borsod megye érte el a legjobb eredményt, ahol 12 termelőszövetkezeti község alakult.

Január 1-től augusztus 31-ig 169 új mezőgazdasági termelőszövetkezet és 70 termelőszövetkezeti csoport alakult az országban. Az elkészítő bizottságok száma 393-ra emelkedett. /M.H./

Szarvasmarhaállományunk minőségi javulását bizonyítja az Országos Mezőgazdasági Kiállítás ténállománya is

k FM/Ká/özné/Gy No M 1955. szeptember 14.

Az idei mezőgazdasági kiállításnak a tavalyinál magasabb színvonalat bizonyítják a felhozott szarvasmarhák is. Az Országos Mezőgazdasági Kiállításra 10 törzsuikat, 198 növendék-
tikát, 216 tehénöt, 90 üszőt, 18 hizómarhát, 10 mesterségesen nevelt borjut, 13 magyar-szürke üszőt, 16 borzderes üszőt és 13 mesterséges termékenyítéstől származó éves növendékállatot mutatnak be. Az elmúlt évi kiállításra felhozott 233 tehén 300 napos laktációs termelési átlaga 4651 kiló tej volt. Az idei kiállítás 216 tehénnek 300 napos laktációs termelési átlaga 5148 kiló tej. Hasonlóan javult a bikák minősége is. /M.H./

M T T F E L F Ö L D I H I R E K

B 29. kiadás

1955. szeptember 14.

13 óra 31 perc

Több termelőszövetkezet földjén már zöldel az őszi árpa

Övid Ká Gy No M 1955. szeptember 14.

A koránvetett őszi árpa ebben az esztendőben 20 mázsánál is nagyobb termést adott több Hajdu megyei termelőszövetkezetben. A terméseredmények fokozása érdekében az idén még nagyobb gondot fordítanak a korai vetésre. A sárándi Dózsa Termelőszövetkezetben szeptember első napjaiban már földbe került 10 holdon az őszi árpa. Kedvezett az idő, esőt is kapott a föld és így a Dózsa Tsz tábláján már szépen zöldel az őszi kalászos. A bárándi Rákóczi Termelőszövetkezetben is több mint egy hete elvetették az őszi árpát és itt is kikelt már a növény.

Győr megyében a mosonszentjánosi Haladás Tsz az idén 17,5 mázsa átlagtermést takarított be ősziárpából. A magas terméshozam egyik magyarázata, hogy az elmúlt ősszel korán földbe tették a magot. Az idén is igyekeztek a vetéssel. 135 holdon egy héttel azelőtt fejezték be az ősziárpa vetését, s az eső után már szépen kikelt a növény.

Újól mérsékeltek a karfiol, a keltáposzta, a zöldpaprika és a körte árát

1955. szeptember 14.

Szerdén reggel nagymennyiségű karfiol, keltáposzta, zöldpaprika és körte érkezett a Nagyvásártelepre. A jelentős felhozatalra az állami kiskereskedelem boltlánczatán mind a négy termék árát mérsékeltek. Az árak így alakultak /zárójelben a keddi árak/: tisztított karfiol I.oszt. /1.80/ 1.60, tisztított karfiol II.oszt. /1.30/ 1.10, keltáposzta I.oszt. /1.20/ 1.-, keltáposzta II.oszt. /0.90/ 0.70, tölténivaló vékonyhéjú zöldpaprika I.oszt. /0.70/ 0.60, II.oszt. /0.50/ 0.40, körte I.oszt. /3.20/ 3.-, II.oszt. /2.40/ 2.20 forint kilónként.

A Nagyvásártelepre többi között a következő árumennyiségek érkeztek: 4.550 mázsa burgonya, 184 mázsa keltáposzta, 420 mázsa fejeskáposzta, 760 mázsa karfiol, 387 mázsa uborka, 1890 mázsa zöldpaprika, 1750 mázsa paradicsom, 300 mázsa főzőtök, 860 mázsa alma, 270 mázsa körte, 950 mázsa szilva, 400 mázsa őszibarack, 1380 mázsa görögdió és 650 mázsa szőlő. /MTI/

Több mint százezer napi nehéz munkától szabadították meg a gépek a Csongrád megyei termelőszövetkezetek tagjait

Vid R No Hné M1

1955 szeptember 14

A Csongrád megyei termelőszövetkezeteket a legnehezebb mezőgazdasági munka, az aratás idején 69 kombájn és 110 aratógép segítette. Amíg az egyénileg gazdálkodók naponta 13.000-14.000 kaszavágást tettek, a termelőszövetkezetekben a kombájnok 8000 hold termését vágták le és mivel el is csépezték, összesen 35.000 napi nehéz munkától kimálták meg a szövetkezetek tagjait. Ugyanakkor az aratógépek 15.000 holdon vágták le a gabonát és 45.000 munkanapot takarítottak meg. Így az aratás előtt 80.000 napi verejtékes, fárasztó munkát végeztek az emberek helyett a gépek. Ha ehhez még hozzászámítjuk a növényápolásban végzett gépi munkát - amikor a traktorok 23.000 köpülő ember egy napi munkáját látták el - kiderült, hogy csak a női munkák során több mint száz ezer napi nehéz munkától szabadították meg a gépek a Csongrád megyei termelőszövetkezetek tagjait. /MTI/

Új üzem létesítésével növelik a szerszámocél gyártását a Lenin Kohászati Művekben

1 Vid Vg Hné M1

1955 szeptember 14

A szerszámocél egy részét külföldről szerezzük be. Ezért fontos népgazdasági érdek fiződni ehhez, hogy minél nagyobb mennyiségű - szerszámok gyártásához megfelelő - gyorsacélt tudjunk előállítani. Ezért a Lenin Kohászati Művek vezetősége - a nemesacél kivételével - gyorsacélok gyártására új üzem létesítését határozta el.

A vasszerkezetből készülő 27 méter hosszúságú és 18 méter szélességű esernyő építését már megkezdték. A két és félmillió forintos költséggel épülő üzemet korszerű komencékkal, öntőshántológépekkel látják el. Az új üzemben - a tervek szerint - a jövő év elején kezdődik meg a munka s ekkor több mint kétszeresére növekszik a Lenin Kohászati Művekben a szerszámocél gyártása. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 31. kiadás

1955 szeptember 14

15 óra

perc

Burgonyeültető és burgonyaszedő gépek gyártását kezdi meg a Székesfehérvári Megmunkáló és Kovácsoló Vállalat

i Vid Vg Hné M

1955 szeptember 14

A székesfehérvári Megmunkáló és Kovácsoló Vállalat a héten helyezte üzembe a 2000 kilós, szovjet gyártmányú gőz- és légkelpáncsát. A kelpáncs mind fűzöl, mind sűrített levegővel üzemeltethető. Az új kelpáncs lehetővé teszi, hogy a régi, ezeröttszáz kilós kelpáncsot megjavítsák és így módon a két kelpáncs üzemeltetésével lényegesen növeljék a kovácsüzem teljesítményét.

A székesfehérvári Megmunkáló és Kovácsoló Vállalat egyébként most rendezkedik be a burgonyeültető, valamint burgonyaszedőgépek gyártására, 1956 tavaszára a vállalat már átadja az első, sorozatban gyártott kész burgonyeültető gépeket a mezőgazdaságnak, az első burgonyaszedőgépek pedig jövő nyárra készülnek el. /MTI/

Kulturális ferredelmunk eredményei számokban

ő HA-Tom-Sr-KC/Sané KC Hné M

1955 szeptember 14.

Beszédes számok tanuskodnak a felszabadult hazánkban folyó kulturális ferredalom sikereiről. Gyorsan fejlődnek az egyes művészeti ágak s a dolgozók kulturális életéből is nagy a rodményekről számolnak be a jelentések.

Öt év alatt több mint 20 millió néző a színházakban

Az elmúlt évek során jelentősen emelkedett a színházi előadások száma. 1950-ben 6113, 1954-ben már 9203 előadást tartottak a színházak. A felüsi előadások száma 737-ről több mint háromszorosára: 2405-re emelkedett. Öt év alatt 20,5 millió néző több mint 41.000 színházi előadást tekintett meg. Amíg 1950-ben a színházi előadásokhoz csak mintegy 2,5 millió látogatója volt, addig 1954-ben már 5 millió nézőt szórakoztattak a színházak előadásai.

/Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

D 32. kiadás

1955 szeptember 14

15. oldal 20. perc

/Kulturális ....1.folyt/ 8 HA-Ton-Sr-KG/Szné K. Hné Ml

Egymilliónál több néző egy év alatt az Operaházban

A felszabadulás előtt az opera-előadások szépségeiben csak szűk, kiváltságos réteg gyönyörködhetett: 1938-ban még mindössze 16.000 látogatója volt az Operaháznak. 1950-re 515.000-re emelkedett a nézők száma s 1954-ben már 1,229.000 néző tekintette meg az Operaház 644 előadását.

A zenekultúra iránti érdeklődést, zenei életünk fejlődését mutatja a hangversenyek számának növekedése, a zenei kiadványok és a hanglemezek iránti nagy kereslet is. Ennek az igénynek kielégítésére 1951-ben megindult az állami zenei kiadás és a hanglemezgyártás. 1952-ben jött létre az Országos Filharmonia, amely azóta kialakította a rendszeres hangversenyéletet.

Filmgyártásunk ugyancsak jelentősen fejlődött

1954-ben már hét vagy tíz - kétezer méter hosszú filmis játékfilmet, 201 híradó-, dokumentum- és egyéb kisfilmet gyártottak hazánkban. 1949-ben még csak 9, az elhúlt évben már 53 filmet szinkronizáltak.

A rádió-előfizetők

már a múlt év végén háromszor annyian voltak, mint 1938-ban. 1955 első felében ez a szám további 95.000-rel gyarapodott. A vezetékös rádiók felszerelését 1949 végén kezdték meg: előfizetőinek száma az öt éves törv végére elérte a negyedmilliót.

Nagy lépésekkel haladt előre zenei művészetünk is

Röviddel az öt éves törv indulása előtt alakult meg a Magyar Zenei Művészek Szövetsége, amely sok segítséget nyújtott zenei művészeink fejlődéséhez, művészetük megőrzéséhez.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

153. kiadás

1955 szeptember 14

15

óra 20

perc

/Kulturális...2.folyt/ ö HA-Tom-Sr-KC /Szné KC Hné M

Eddig két zenei héten mutatták be a Kötőművészeink legújabb műveiket. 1953-ban megalkult a Zenei Alap és a Szászai Jogvédő Hivatal. Zeneszerzőink évről-évre jelentős állami megbízásokat kapnak. Számos új alkotás jelzi zenei kulturánk fellendülését, köztük Kodály "Kállel kottás"-e, Szabó Ferenc "Emlékeztető"-je, Dávid Gyula brácsa-versenye, Viski János hegedűverseny Mihály András cselló-versenye, Járdányi Pál Vörösmarty-szinfóniája, Sugár Rozsó "Hűs ének" című oratóriuma, Ránky György "Pomádé király" című operája, Sárközy István "Szelistyei asszonyok" című operettje.

A tudományos kutatómunka

Különösen kiszélesedett az öt éves terv időszakában. Számos új kutatóintézet kezdte meg munkáját. Megvalósult a tudományos dolgozók magasfokú képzésének rendszere. Az elmúlt évben több mint ezren vettek részt aspiranturán és az év végére 829-en szereztek meg a kandidátusi, 297-en pedig a doktori fokozatot. /MTI/

Új szorússzal bővült a Bajai Ruhagyár

i Vid Vg Hné M

1955 szeptember 14

A Bajai Ruhagyár épületei már nem felelnek meg a hónapról-hónapra fokozódó termelőmunka követelményeinek. A gyár, amely a közeljövőben Uncepli fenállás 5. évfordulóját, az Uncepre új szorússzal gazdagodik. A bővítésre és az Uncepi korszerűsítésére több mint másfélmillió forintot fordítanak. Új szabó- és varráshelyekkel tágas és világos munkahelyekkel szüntetik meg a túlzsúfoltságot. /MTI/

Ko

M T I B E L F Ö L D I H I R L E T

B 34. kiadás

1955 szeptember 14

15 óra 10 perc

Időjárásjelentés

A Hód M. A Meteorológiai Intézet jelentése szeptember 14-én, kedden délután:

Hűvös, esős idő

Európa nyugati felét elárasztották a hűvös óceáni légtömegek és erősen esőpádós időjárást okoztak. Hajnalban sokhelyen 8-12, Írországban 5-6 fokig hűlt le a levegő. A Szovjetunió európai területén tovább tart az anticiklon uralkodása.

Magyarországon kedden a délelőtti óráktól kezdve majdnem mindenütt esett az eső. Nagyobb esőpádók: Ikeresberényben és Pomázon 47, Siófokon 46, Agárdon és Lepsényben 44, Vácott 43, a fővárosban 37 mm. A felmelegedés a nyugati határszélén csak 18-22 fokot ért el, másfelől azonban még 25-28 fokig melegedett fel a levegő. Ma reggelre a Dunántúlon 11-14, keleten 14-17 fokig szállt le a hőmérséklet.

Budapestben kedden a hőmérséklet napi középértéke 2,2 fokkal magasabb, a légnemesség napi középértéke 5,6 mm-rel alacsonyabb volt, mint a sokévi átlag.

Budapestben szerdán 12 órákor a hőmérséklet 15 fok, a tengerszintre átszámított légnemesség 752 mm, alig változik.

Várható időjárás esőtörtétkön estig: hűvös, tulnyomon berult idő, sokfelé újabb eső. Hőmérséklet szél.

Várható legalsó hőmérséklet ma éjjel: 11-14, legmagasabb nappali hőmérséklet esőtörtétkön: 15-18 fok között. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 35. kiadás

1955 szeptember 14

15 óra

21
pore

DISZ-fiatalok a jövő évi kenyérért

8 Vid R/kl No Hné M 1955 szeptember 14

Dolgozó persztségünk az idei jó gabonatermés betakarítása után már a jövő évi kenyérnek való előkészítésén fáradozik. Ebben a munkában a gépállomások nagy segítségét nyújtanak mind a termelészövetkezeteknek, mind pedig az egyénileg dolgozó parasztoknak. A traktorosok, közöttük a DISZ-fiatalok is, lendületes munkával készítik elő a telet az ősziak elől.

Vetél a rozsot Jákli János perkáti traktoros

Jákli János ifjunokás traktoros, a perkáti Alkotmány Termelészövetkezetben dolgozik. Az őszi teletmunkák kezdetén már szeptember első dekádjában nagy területen tárcsázott és fogsolt az Alkotmány Termelészövetkezet földjén. Munkájával igen előgedettek a szocialista gazdaság dolgozói. Szeptember első dekádjában őszi tervének 17 százalékát teljesítette.

Az ifju traktoros a napokban hozzálátott a vetéshez. Harminceseres géppel másfél nap alatt 50 holden vetette el az őszi-
trágyát és így mászakkorát kétszeresen teljesítette. Ezután egy napig trágyát hordott, 420 másze trágyát szállított ki a termelészövetkezet földjére.

Szerdán a szemerkélő eső ellenére egy 40 holdes táblába állt be Jákli János. Hozzá is kezdett a rozs vetéséhez és elhatározta, hogy egyetlen nap alatt végez ezzel a munkával.

Száz holden szántott eddig Cseke István mezőleki DISZ-fiatal

A Mezőleki Gépállomás 6 erőgépes DISZ-brigádja az őszi kampányban már csak 400 normálholdnyi teletmunkát teljesített a dükai, a pápadercaskai és a kőtornyulaki termelészövetkezetekben.

/- folytatás./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 36. kiadás

1955 szeptember 14

15 óra 30

perc

/DISZ-fistelek...folyt/ ö Vid R/kl No Hó M

Cseke István, a gépállomás DISZ-fistelje a tavalyihoz hasonlóan most is a déli Vörös Október Termelőszövetkezet földjén dolgozik G 35-ös, elhántos. ekéjú traktorával. A G-22 centiméter mélyen felszántott talajt, közepéhez fogasboronával nyomban el is fogasolja és így kedvező megőzést készít a jövő őszi kenyérnek. Cseke István eddig több mint száz holdnyi őszi szántást végzett és munkájának minősége ellen egyszer sem került fel kifogás.

A Mezőlaki Gépállomás DISZ-brigádja most megfogadta: az őszi munkákat olyan minőségben végzi, hogy a termelőszövetkezetek jövőre jelentősen túlszárnyalhassák termelési tervüket.

Teljesítik őszi tervüket az iragszemesci fistelek

Pintér Imre és Kovacsik József DISZ-fistel mind a tavaszi, mind a nyári időnterpet az első között teljesítette az Iragszemesci Gépállomás. Pintér Imre első lett a gépállomáson a eszéplési versenyben, de nem sokkal marad el mögötte Kovacsik József sem.

A két ifjú traktoros jelenleg az őszi szánt. Szeptember 1-én, amikor megkezdték a munkát, mindketten megfogadták, hogy őszi tervüket kifogástalan minőségű munkával 110 százalékra teljesítik és ezen kívül az üzemanyag 5 százalékát is megtakarítják.

Az első harminc eredményei azt bizonyítják, hogy a fistel traktorosok becsülettel állják szovukat. Pintér Imre, aki a Mezősényi Vörös Csillag Termelőszövetkezetben dolgozik, 16 nap alatt, 17 műszakon át teljesített, Kovacsik József pedig, aki az Iragszemesci egyénileg gazdálkodik földjén szánt, 16 műszakon át bírta ki a munkát. /MTI/

Ko

B 37. kiadás

1955. szeptember 14.

15-60
óra perc

A miskolci Bukovenszky kőművesbrigád elfogadta Macsali Sándor versenykihívását

1 Vid Gy Vg M1 1955. szeptember 14.

Miskolcon a Bajcsy Zsilinszky uti építkezésen dolgozik Bukovenszky Pál 27 tagú vegyesbrigádja. A kiváló kollektíva ma már nemcsak a vakolást, de a homlokzatot is géppel kőporozza s hónapok óta több, mint kétszeresére teljesíti normáját.

Kedden délután új feladattal bízták meg a nagylétszámú brigádot: a 68 lakásos C-jelzésű épület homlokzatának vakolásával és díszítésével.

A munka megkezdése előtt - amíg a vakológépet ut szállították az új építkezésre - rövid megbeszélést tartottak a brigádtagok. Ezen az értekezleten sok minden szóba került, így az is, hogy a budapesti Bocskai uti lakótelepet építő Macsali Sándor - november 7. tiszteletére versenyre szólította az ország valamennyi egyösszegű utalványozással dolgozó kőművesbrigádját.

A miskolciak - akik már nem egyszer mérték össze tudásukat Macsaliékkal - úgy döntöttek, hogy részt vesznek a versenyben és egyenletes jó munkával győzelmet érnek el. A brigád megfogadta, hogy november 7. tiszteletére egyösszegű utalványozással dolgozva a 70 napos munkát 14 nappal előbb fejezik be. A kiváló kollektívának ez alatt az idő alatt 4000 négyzetméter utalványozást, 3500 négyzetméter homlokzati vakolást és kőporozást, 500 méter kőpárkány kihuzást, valamint egyéb díszítő munkákat kell elvégeznie.

Bukovenszky Pál még az értekezleten bejelentette társainak, hogy újításon kísérletezik. Eddig a vakológép tömlőn nyomta a szórófejbe a habarcsot. Most gépére új habarcs-elosztót tervez, amelynek segítségével egyszerre két tömlőt tud alkalmazni. Így egy gépből két szórópisztollyal dolgozhatnak.

Szerdán a Bukovenszky-brigád már november 7.-i vállalása szellemében dolgozott és több mint 230 százalékos teljesítménnyel zárta a munkámpot. /MTI/

B 38. kiadás

1955. szeptember 14.

15 óra 15 perc

6830 tonna tulsulyt továbbitottak szeptember első 10 napjában a nyiragyházi vasutasok

i Vid Gy Vg M 1955. szeptember 14.

Az őszi csúcsforgalom sikeres lebonyolítása igen nagy feladat elé állítja a nyiragyházi vasutasokat. Az idén jóval több mezőgazdasági terméket - burgonyát, almát, cukorrépat, káposztát, stb. - kell elszállítani, mint az elmúlt években. Növeli a feladatot, hogy a termékek későbbi érése miatt kissé elhúzódott a szállítások megkezdése.

A vasutas dolgozók egyik legfontosabb feladatuknak tekintik a háromnapos kocsiforduló biztosítását. A különböző szolgálati ágak munkájának jó összehangolása révén szeptember első 10 napjában sikerült elérniük, hogy a kocsitartózkodási egységidőt a tervszelvel szemben 0,9 órával csökkentették és az utóbbi tíz nap alatt 6830 tonna tulsulyt továbbitottak. A kocsiforduló megjavítását segíti elő irányvonatok indításával. Augusztusban terven felül 15. szeptember első tíz napján pedig hat irányvont hagyta el a nyiragyházi állomást. /MFI/

A gyönyvösoroszi új ércelőkészítőmű dolgozói a tervek teljesítéséért

i Vid Gy Vg Mi 1955. szeptember 14.

Az V. magyar bányásznap alkalmával új, korszerű gyárral gazdagodott az ország. Ekkor avatták a gyönyvösoroszi ércelőkészítő művet. Azóta teljes kapacitással dolgozik hazánk legmodernebb ércelőkészítője, és már jelentős mennyiségű tisztított ólom és cinkport adott kohóinknak.

November 7. tisztelatóra jelentős munkavállalást tettek az üzem dolgozói. Azt ígérték, hogy szeptemberi tervükhöz viszonyítva, október végére 18 tonna ólom és 36 tonna cinkporral adnak többet népgazdaságunknak. Ezenkívül erre az időre a bányában befejezik a 200 méteres függőakna teljes víztelenítését. A víztelenítés után novemberben a 200 méteres mélyszerint újabb kutatásokat kezdenek az ércek feltárására. A bánya dolgozói azt vállalták, hogy a következő hónapban, november 7. tisztelatóra 1000 tonna nyersércvel termelnek töpet, mint szeptemberben. Az új, korszerű gyár és bánya dolgozói azt is megígérték, hogy a többteremlésen kívül fél százalékkal javítják a minőséget. /MFI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 39. kiadás 1955. szeptember 14.

15 óra 15 perc

Az időnél is nagyobb termésre készülnek a búzatermelés mesterei

6 Vid Ká/Szné/Cy No Mi 1955. szeptember 14.

Az 1955. évi gabonatermelési verseny győztesei, kiváló növénytermesztő gazdaságaink újabb feladatok előtt állnak. A jövő évi nagy termésüket ezekben a napokban kell megalapozniuk. A hírnév kötelez, s a jelentések arról számolnak be, hogy a búzatermelés mesterei a várakozásnak megfelelően gondosan, szakszerűen készítik elő a gabonavetések talaját: úgy igyekeznek, hogy jövőre még több búzát takarítsanak be egy-egy holdról.

Ülepedett talajba, időben vetnek
Mezőhegyesen

4200 holdon 18 mázsa 10 kilós buza átlagtermést ért el a Mezőhegyesi Főzsalattenyésztő Állami Gazdaság, s ezzel a nagyszerű eredménnyel méltán nyerte el a mezőgazdasági kiállításon a búzatermesztés első díját.

A mezőhegyesiek most ismét nagy termésre készülnek. 4200 holdon vetnek búzát. A talajt - borsó és más jó elővetemény helyén - eddig 1100 holdon készítették elő vetésre, s a napokban a kender helyén is megkezdik a szántást. Így az idén is ülepedett talajba, s időben vetik el a magot. A rendkívül sok eső kilugozta a talajt, s ezért az agronómusok sorra vizsgálják a táblákat, hogy melyikre mennyi műtrágyát szórjanak.

Mezőhegyesen tavaly a gazdaság legtapasztaltabb dolgozói vetették a kenyérgabonát. Most az őszi vetés idején ismét ezek a dolgozók állanak munkámba, s elhatározásuk, hogy a tavalyihoz hasonlóan október 25-ig végezzék a vetéssel.

Altalajlazítás a buza szikes
vetésterületén

A 80 százalékos szikes területű Karcagi Kísérleti Gazdaságban jelenleg 5 búzafajtát nemesítenek azzal a céllal, hogy olyan fajtát hozzanak létre, amely szikesen is magas termést ad. A kísérletek már az idén is sikerrel jártak. A karcagi 21-es fajtából például 101 holdon 20.9 mázsa, 41 holdon pedig 22.2 mázsa buza termett. Ezért az eredményért első díjat kaptak a kiállításon.

Ebben az évben 256 holdon folytatják a fajtakísérleteket. A földeken a napokban megkezdődtek az őszi vetés előkészületei.

/Folyt.köv./

M F I B E L F Ö L D I H I R E K

B 40. kiadás

1955. szeptember 14.

16 óra perc

/Az ideinél is nagyobb...folyt./ Ö Vidrá/Ézné/Gy No Mi

160 holdon len, lucerna és zabosbüköny elővetemény után már szántottak, s most tárcsáznak. A buza szikes vetésterületén ebben az évben elsősorban végeznek altalajlazítást. Már kijelölték a parcellákat, talajmintákat vettek, s szerdán ötréle altalajlazító gép - közöttük szovjet gyártmányú - már munkába is állott. A felszántott termőréteg alatt 8-15 centiméter mélységben lazítják a talajt.

Jövőre csaknem 9 vagón kenyérgabonával többet ad az országnak a barcsi Vörös Csillag Tsz

A díjnyertes barcsi Vörös Csillag Termelőszövetkezetben az ideinél is nagyobb búzatermésre készülnek. Tavaly 530 holdon vetettek búzát, az idén 70 holddal megnövelték a vetésterületet, s így a termelőszövetkezet jövőre csaknem 9 vagón kenyérgabonával többet ad az országnak.

A szövetkezetben 600 mázsa minőségi vetőmagot cseréltek, s a Barányi Gépállomás erőgépei máris készítik a jó magot. Jelenleg az őszi árpa alá szántanak, de mihamarabb a terület a káposztánövények alá felszabadul, itt is azonnal megkezdik a talajforgatást. A barcsi... közösen gondalkodók az ideighez hasonlóan kenyérgabonából jövőre is legalább hat mázsával túl akarnák szárnyalni az egyéni gazdaság terméseredményét.

Minden búzájukat kereszt sorosan vet a Gyórladaméri Tanács Tsz tagjai

búzatermesztés első díját, 21.7 mázsás holdankinti átlagterméssel a Gyórladaméri Tanács Termelőszövetkezet nyerte. Az eredmény hálótára igen nagy volt az öröme a szövetkezetben, s a tagok elhatározták, hogy az idén még nagyobb gondot készíti elő a talajt a buza alá. Tavaly a Duna vize későn húzódtott vissza, s így csak kétszer tudtak szántani buza alá. Mégis a kereszt sorosan vetett táblákon két-három mázsával magasabb volt a termésátlag. Ezt a jól bevált agrotechnikát most az egész vetésterületen alkalmazzák. A vetőmagot háromszor megszántott földbe vetik, s mert a szigatközben télen a felfagyás veszélye fenyeget, ezért vetés előtt jobban tömörítik a talajt, csigahengerrel járattják meg.

A 160 holdas szántón a jövő héten vetik el a búzát.

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 41. kiadás

1955 szeptember 14

15 óra 30 perc

Benutatták Kazincbarcika, Debrecen és egyéb helységek rendezési terveit

t SZB/Szb Vg Hné M

1955 szeptember 14

A Városépítési Tervező Iroda dolgozói elkészítették Kazincbarcika, Debrecen városépítési, valamint egyéb települések, így ... település, az eperjesi Lenin Termelészövetkezet általános és részletes rendezési terveit. Ezeket a terveket, melyeket mutatni be szedán délelőtt az Építésügyi Minisztérium házi kiállítóhelyiségében.

Gyárfás Iván, a VÁROSTERV igazgatója elmondotta, hogy az utóbbi években széles társadalmi körben megnőtt az érdeklődés a városok, a falvak, a települések beépítése, a házesopartok, a közművek elhelyezése, a rendezése iránt. Az irodában 1950 óta hatvan nagyobb város, község fejlesztésének terveit, 1955-ben pedig 22 általános fejlesztési tervet, többi között Gyöngyöskereszi, Pusztaszabolcs, Eger és Duder terveit fejezik be. Az idén még 15 község rendezési terve készül el.

A kiállításon részletesen ismertették Kazincbarcika városrendezési tervét, a szocialista város központjának kialakítását, a kulturális, a posta, a szálloda, a középület, az iskolák, az egyemeletes ikerházak, az utak elhelyezését, a 40.000 lakost befogadó új város végleges elrendezését. Elkészültek Debrecen leendő reprezentatív utvonalaának tervei./MTI/

Szedán reggel elküldték a főváros tüzelőellátására az 5000. tonna brikettet az új Tatabányai brikettgyár dolgozói

i Vid Vg Hné M

1955 szeptember 14

Három héttel ezelőtt, augusztus 25-én állt az ország szolgálatába az újjáépített tatabányai brikettgyár. A szeptember 13-án, kedden este tíz órakor végződő műszakban termelésének jelentős állománya érkezett az új üzem: elkészült az 5000 . . . tonna tatabányai brikett, amellyel szedán reggel már vasúti szerelvény rebotott a főváros felé.

Csütörtökön reggel már három harmados termelésre állnak át a brikettgyár dolgozói, s így naponta több mint 600 tonna 5000 kalóriás felüli tatabányai brikettet adnak az ország többi részének igényeinek kielégítésére./MTI/

---

ko

B 42. kiadás

1955. szeptember 14.

15 óra 10 perc

Anyagtakarékossági ujitás a várapalotai lakásépítkezéseken

i Vid Vg Gy Mi 1955. szeptember 14.

A 26/1-es Építőipari Vállalat dolgozói az év utolsó negyedében - jóval a vállalt határidő előtt - több mint 100 szobát új otthont építenek a várapalotai bányászok, munkások számára.

A határidők megrövidítésén kívül különös gondot ügyölnek az anyagtakarékosságra. Ennek legújabb példája Boros Ferenc főművezető ujitási javaslata. Eszerint az építkezéseknél irodáink és raktáraink elhelyezésére szolgáló, úgynevezett felvonulási épületeket ezantul nem téglából és fából, hanem öt centiméter vastag cirokpallóból összeállított előregyártott elemekből építik. Mát így csupán a tető lécezésére használunk, téglát pedig egyáltalán nem. Az ilyen épületeknek ez is hasznuk, hogy amikor az építkezés más helyre költözik, gyorsan szétszethetők és másutt vasalt ség nélkül újra összeállíthatók.

Az első így készített felvonulási épületsort most fejezték be Várapalotán a újabb épülő lakónegyedében. A szokásos három hét helyett egy hét alatt tető alá kerültek a raktárak, irodák. /MTI/

Gyűjteményes kiállítás nyílik Moldován István festőművész alkotásaiból

i Em/Szné/Gy Li X M 1955. szeptember 14.

Szeptember 16-án, pénteken délután 6 órkor a Csók István Galériában /V., Váci utca 25./ gyűjteményes kiállítás nyílik Moldován István festőművész alkotásaiból. Moldován Istvánnak ez az első gyűjteményes kiállítása, amelyen mintegy 70 olajfestménye: kompozíciói, tájképei, csendéletei és portréi szerepelnek.

A megnyitó ünnepségen Heszényei Ferenc, a Nemzeti Színház Kossuth-díjas művésze mond beszédet.

A kiállítást október 15-ig tartják nyitva. /MTI/

MFI BELFÜLDI HIREK

B 43. kiadás

1955. szeptember 14.

16 óra perc

Dr. Ladislav Hradski

i Fm/Szné/Gy Li X M 1955. szeptember 14.
A cseh-szlovák műfordító a magyar-cseh-szlovák kulturális egyezmény alapján háromhetes tanulmányutra Budapestre érkezett. /MTI/

Finn kulturális delegáció érkezett Magyarországra

i Fm/Szné/Gy Li X M 1955. szeptember 14.
A Kulturális Kapcsolatok Intézetének meghívására öttagú finn kulturális delegáció érkezett hazánkba kéthetes tanulmányutra. A delegáció a Finn-Magyar Társaság vezetőiből áll. Tagjai: Toivo Salonen, a Finn-Magyar Társaság helsinki titkára, Sulo Kononen biztosi-társi titkár, az FMT ifjúsági szakosztályának vezetője, Yrjö Koskinen, az FMT turkui szervezetének elnöke, Saga Lahtinen, az FMT tamperei szervezetének titkára és Vainö Rounala mozdonyvezető, az FMT keleti szervezete vezetőségének tagja. /MTI/

A magyar-német

i Fm/Szné/Gy Li X M 1955. szeptember 14.
A kulturális egyezmény alapján Gertrud Küster Thurner táncpedagógus és Günther Schmidt-Rohländer karmester kéthetes tanulmányutra Magyarországra érkezett. /MTI/

Utaztak a Tudományos Munkások Világszövetségének küldöttei

k MEIESZ Gy KC M 1955. szeptember 14.
A Műszaki és Természet-tudományi Egyesületek Szövetsége meghívására ez évben másodszor látogattak el Magyarországra a Tudományos Munkások Világszövetségének küldöttei. Három francia és hat angol tudós egy hetet töltött Tihanyban, majd Budapestre 14 előadóval számolt be tudományos eredményeiről. A vendégek a hét közepén visszatértek hazájukba. /MTI/

MTI BELFOLDI HIREK

B 44. kiadás

1955. szeptember 14.

17 óra 10 perc

Igy segítik a technika fejlődését a dolgozók javaslatai

i SL/Dé/FE Vg Li

1955. szeptember 14.

Üzemeinkben országsszerte műszaki értekezleteken, konferenciákon vitatták meg a technika fejlesztésének feladatait. A fizikai dolgozók is igen sok helyütt tettek értékes javaslatokat és az alábbi példák azt mutatják, hogy ezek a kezdeményezések nagy értéket jelentenek államunknak.

✓különféle

A Láng Gépgyár dolgozóinak megvalósuló javaslatai nyomában

A Láng Gépgyár legutóbbi műszaki értekezletein és az augusztusi ujitási hónapban igen sok értékes javaslatot terjesztettek elő a gyár dolgozói. Műszaki Tanácsadó Bizottság segít, hogy ezek a kezdeményezések mielőbb megvalósuljanak. Az ujitásokkal lelkiismeretesen foglalkoznak. Ennek köszönhető, hogy egy hónap alatt hatvan javaslatot valósítottak meg a gyárban. Bordás Lajos villanyszerelő kezdeményezésére például csaknem hatvan ezer kilowattóra áramot takarítottak meg egy év alatt. A kiváló szakmunkás elgondolása alapján ugyanis olyan készüléket szereltek a hegesztőgenerátorra, amely önműködően kikapcsolja az áramot, ha a hegesztést akár másodpercekre is abbahagyják. Molnár Iván építész és Horninger István kőműves javaslata alapján az erőtelapi közánt korszerűsítették. Újrendszertű boltosított építettek a kazánba, amely a gyengébb minőségű szén jobb elégetését, csaknem teljes kihasználását teszi lehetővé.

A turbinaműhelyben Szalai László szerkesztőmérnök javaslatára igen nagy jelentőségű kísérleteket végeznek a turbinák élettartamának növelésére. A nagy nyomású gőz hatására a tapasztalatok szerint csaknem mindig a turbinalapátok szélei mennek először tönkre. Kijáratuk gyakran hetekig tart. Szalai László nemrég az igen tartós vidiából készítette elő a turbinalapátok széleit és ezeket felrakó hegesztéssel erősítette a lapátokhoz. A Mátravidéki Erőmű 32 megawattos turbináján egyik lapátját már az új eljárással készítették. A napokban történt ellenőrzés során kiderült, hogy amíg a régi rendszerű turbinalapátok már alaposan megkopottak, az új módszerű turbinalapát sértetlen. A gyár technológusai, mérnökei most általánossá teszik az új gyártási módszert.

/folyt. köv./ Kp

MTI BELFÖLDI HIREK

B 45. kiadás

1955. szeptember 14.

17 óra 15 perc

/Igy segítik. . . l. folyt./ i SL/Dé/Re Vg Li

A Borsodi Szénbányászati Tröszt
dolgozói a milliszekundos robban-
tási módszer elterjesztéséért

A Borsodi Szénbányászati Tröszt számos bányüzemében, mint például Szuhakállón, Kurityánban, javasolták a dolgozók a nagy-termelékenységű milliszekundos robbantási módszer bevezetését. Az Ormosi II-es bányabányászati kővénységére az év végére az üzem valamennyi munkahelyén bevezetik ezt a fejlettebb robbantási eljárást. A tröszt műszaki osztálya a hat legkiválóbb lőmestertől brigádot alakított, amely az üzem dolgozóit megismerteti az új eljárás módszerével. A brigád már meg is kezdte munkáját.

A tröszt kondói bányüzemében ugyancsak a dolgozók javaslatai alapján lejtős pályát létesítenek a külszínen a meggő gyors és zavartalan eltávolítására. Ezzel megkönnyítik a két Gornyák-kombájn munkáját is. A lejtőpálya elkészítése után egy-egy kombájn az addigi 60-70 méter helyett 110-120 méteres frontfejtést művelhet azonos idő alatt.

A műszaki terv megvalósítása több
millió forint megtakarítást jelent
a Zalai Kőolajipari Vállalatnál

Az ötéves terv szülőtte, a Zalai Kőolajipari Vállalat dolgozói tevékeny részt vállaltak a gyár műszaki fejlesztési tervének kidolgozásában. Értekezleteken és egyéb alkalmakkor több mint nyolcvan javaslat hangzott el az utóbbi időben. Közülük hatvanat máris felvettek a műszaki fejlesztési tervbe.

A dolgozók javaslatai alapján korszerűsítik például a bitumen gyártást. Az új eljárás segítségével három-négy szakmunkás véggezheti el harminc-negyven ember munkáját. Az olajfinomító üzem kutató laboratóriumának dolgozói a vizellátás javításra találtak új megoldást. A szomszédos Válicsa part-hoz vízművet terveznek. Az új vízmű szűréség idején is kielégíti az üzem egyre növekvő víz-szükségletét.

Több mint négyszáz javaslatot nyuj-
tottak be a Pécsi Bőrgyár dolgozói
a termelés korszerűsítésére

A Pécsi Bőrgyár műszaki fejlesztési értekezletein csaknem
/folyt. köv./ TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 46. kiadás

1955. szeptember 14.

11-
1 óra perc

/Igy segítik. . . 2. folyt./ i SL/Dé/PE Vg Li

kivétel nélkül megjelentek a dolgozók. Számos javaslatot, ötletet adtak a termelés további javításához. A több mint négyszáz javaslat közül kétszázöt már elfogadták a gyár vezetői és ezeket a műszaki fejlesztési tervbe iktatták. /MTI/

A legjobb földművesszövetkezeti kulturcsoportok szerepelnek a Mezőgazdasági Kiállításon

i Br/PE No Li

1955. szeptember 14.

A Mezőgazdasági Kiállítás szabadtéri színpadán szeptember 15-én, csütörtökön délután 5 órakor az ország két legjobb földművesszövetkezeti kulturcsoportja: az abonyi és mátészalkai kulturcsoport is szerepel.

Az abonyi földművesszövetkezet 86 tagu énekkara kórusműveket, abonyvidéki népdalokat, mai magyar és szovjet szerzők kórusműveit adja elő. A mátészalkai földművesszövetkezet 60 tagu népi együttese a "Cigánykóvics avatás" című játékot mutatja be. Az együttes az országos híró mátészalkai cigány együttesből alakult. /MTI/

Rövidesen nagy fényérzékenységű magyar gyártmányu fotofilm kerül forgalomba

i KL/Fd/PE KM Bn

1955. szeptember 14.

A váci Forte Fotókémia Vállalat eddig kétféle filmet készített, az egyik 17/10, a másik pedig 19/10, ugynevezett DIN fényérzékenységű volt. A gyárban most megkezdték egy 21/10, valamint egy 23/10 DIN fényérzékenységű fotofilm gyártását is, amelyet már októberben árusítani is fognak. A gyár szakemberei a kísérletek során elérték, hogy ezek a filmek a magas fényérzékenység mellett is finom szemcsézetűek, ami azt jelenti, hogy egészen nagy méretű nagyításokat lehet róluk készíteni. /MTI/

K T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 47. kiadás

1955 szeptember 14

17 óra 15 perc

A Lenin Kohászati Művek vezet a kohászati üzemek versenyében

i Vg Hnó Bn

1955 szeptember 14

A KGM Vas kohászati Igazgatósága és a Kohászati Dolgozók Szakszervezete értékelte a vas kohászati üzemek versenyének augusztusi eredményeit. Az elért eredmények alapján a Lenin Kohászati Művek dolgozói szereztek meg az első helyet, mert augusztusi befejezett termelési tervüket 111 százalékra, termelőkonysági tervüket pedig 109 százalékra teljesítették. Selejtjüket a megtűrt 4,2 százalékkal szemben 2,76 százalékra csökkentették. Második a Rákosi Mátyás Művek Acélnyve, amely termelési tervét 107, kiszállítási tervét pedig 102 százalékra teljesítette, s a selejtet 0,1 százalékkal csökkentette. Harmadik az Ozdi Kohászati Üzemek, negyedik a Sztálin Vasmű, ötödik a Berseknédsi Lemezgyár, nem teljesítette augusztusi tervét a Lőrinci Hengermű.

A jó eredmények ellenére is még számos tömiváló van a kohászati üzemekben. A második helyezést elérő MI Acélnyven pótolni kell az acélgártási és durvahengerelt áru gyártási elmaradást, az Ozdi Kohászati Üzemekben pedig a nyersvasgyártási elmaradást.

Az augusztusi eredmények után szeptemberben fokozódik a verseny a tervük teljesítéséért. A Lenin Kohászati Művek dolgozói szeptember első két hetében összesen 280 tonna acélt és 77 tonna hengerelt készírt gyártottak terven felül, de elmaradtak nyersvasgyártási tervük teljesítésével. Az Ozdi kohászati üzemek határidő előtt elkészített III. számú kohó segítségével két hét alatt 140 tonna nyersvasat gyártottak terven felül, s teljesítették acélgártási tervüket is. A Sztálin Vasmű dolgozói már 177 tonna acélt gyártottak előirányzatukon felül. A Rákosi Mátyás Művek Acélnyvének dolgozói 185 tonnával tették acélgártási tervüket. A martinszek példáját köllövetniük a hengereszeknek is, akikre seadkos hevi tervüknek csak alig 85 százalékban tettek a clogot. A Lőrinci Hengermű hengereszei is hozzákezdtek augusztusi elmaradásuk pótlásához. Szeptember első két hetében 232 tonna lmezt hengerelték előirányzatukon felül.

A feldolgozó üzemek dolgozói azt várják a kohászati üzemektől, hogy a programszertőség további javításával, a selejt csökkentésével időben szállítsák a hengerelt és kovácsolt alkatrészeket. Különösen nagy feladot vár a Lenin Kohászati Művek kovácsoló üzemére, honnan még gyakran érkezik selejtes mezdonytengely a DIII.VAG Gőpárba me munkálásra. De sokat várnak a KIVAG Mezdony- és Gőpár dolgozói a Lőrinci Hengerműtől is a kezdonytengelyek minőségének javításában. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 48. kiadás

1955. szeptember 14.

17 óra 35 perc

Épül a miskolci pamutfonó korszerű fonócsarnok

i SZB/PE KM Bn

1955. szeptember 14.

Miskolcon, a Sajó partján épül az ország legkorszerűbb pamut fonógérs, amelynek egy részében már megindult a termelés.

A Borsod-Agveei Állami Építőipari Vállalat dolgozói a legfejlettebb berendezéssel, szereléssel látják el a hatalmas épületet, a 150 méter hosszú és 60 méter széles fonócsarnokot. Mivel a csarnokban a levegő gyapotpíhével telített, ezért a tető alatt eternit lapokból almennyezetet készítenek. Ebbe süllyesztik a világító testeket, a klímabefúvókat és az elszívókat. Ezáltal a csarnokban nem lesz felületi egyenatlenség, a pihé nem rakódik le, kifogástalan minőségű fonalmat állítanak elő. Az épület oldalfalait kettősek, a falak közé szerelik a kapcsolókat, a kábelvezetékeket, a világítási elosztókat. A bálábontóba n keltekző port pneumotikus porlevélasztó vezeti a porzsaklóba. A korszerű berendezés a régi fonodák legkellőenbb munkahelyét gésítvi. A csarnokkal épülnek majd az üzemi helyiségek, az öltözők, a zuhanyozók, a mosdók, a laboratórium, az orvosi rendelő, a pihenő, a dohányzó és az étkezdé.

Az építőipari vállalat dolgozói úgy tervezik, hogy a fonócsarnokot az év végéig átadják üzemelésre, a jövő évben pedig megkezdik a többi épület kivitelezését is. /MTI/

Szeptember 30-ig meghosszabbították az őszi lakberendezési vásárt

i KL/Fd/PE KM Bn

1955. szeptember 14.

A nagy érdeklődésre tekintettel a Bizományi Áruház Vállalat szeptember 30-ig meghosszabbította az őszi lakberendezési vásárt. A kiállított bútordaraboknak nagy sikerük volt, különösen sok kombinált szobaberendezést vásároltak. A vállalat vezetői továbbra is gondoskodnak arról, hogy a pontos újabb és újabb árukkal bővítsék a választékot. /MTI/

T

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 49. kiadás

1955. szeptember 14.

17 óra 35 perc

Érőmű az ipar fejlődése miatt Inota lakói k

i vid FE Vg Bn

1955. szeptember 14.

Néhány évvel ezelőtt még gyenge hozamú szántóföldek, erdők húzódtak az inotai határokba ott, ahol ma az öt éves terv két hatalmis létesítménye: az inotai November 7. Erőmű és az inotai Aluminiukohó épületsora, 1 kőtelepi vannak.

Az Inotai Erőmű, amely nagyságra harmadik az ország erőművei között, 1951 november 6-án látja el energiával a környező iparvidéket. Ma már hat gépezet termeli itt a villamosáramot, amelynek több mint a fele a szomszédos aluminiukohó céljait szolgálja. Az ugyyszólván teljesen gépesített nagyüzembe mintegy hat kilométer hosszú gumi szállítószalag-rendszer szállítja az energia előállításához szükséges szenet. Az üzemeltetéshez nélkülözhetetlen nagy vízmennyiséget három 60 méter magas torony hűti, lágyítására, előkészítésére pedig külön üzemrész korszerű gépei szolgálnak, amelynek munkáját laboratóriumban kísérik figyelemmel. Az építés, fejlesztés most sem szűnik meg, a közeljövőben fejeződik be a kőszínház, tápház és gépház épületeit, ezenkívül az erőmű kábeleinek - amelyeknek hossza az egyenlítő kábelezésénél is több, - új csoportját építik.

A Csehszlovák Köztársaság testvéri segítségével megépült erőmű egy óriási termelésre már már nyolcvan ezer család napi energia-szükségletét biztosítja. Jó munkája az alapja a szomszédos aluminiukohó termelésének is, amelyhez közvetlen vezetéken továbbítják az üzemeléshez szükséges villamosáramot. Itt abból az áramból szovjet gyártmányú gépi berendezéssel egyenáramot alakítanak ki. Az 1952 óta működő kohóüzemben az annak a berendezéseknek a segítségével úgy gazdálkodnak az energiával, hogy a megtermelt mennyiségből egy nagyobb textilkombinát energiaszükséglete fedezhető. Most dolgozzák ki a kohó legnehezebb, legtöbb erőt igénylő munkafolyamatjainak automatizálását.

A két nagyüzem nemcsak a vidék képét változtatja meg, hanem a korábbi felüli életviszonyokat is. Eddig több mint 250 új, korszerű lakást építtek az erőmű és a kohó dolgozói számára, 60 személyes munkési otthonban gondozzák a dolgozók gyermekeit. Az aluminiukohó területén kultúrterületet épül, most építik a kulturparkot. A kohászok egészségére külön úszómedence ügyel, ami fogászati és terápiai szolgálatot is tart.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 50. oldal

1955. szeptember 14.

17 óra 40 perc

/Amit az ipar. . . folyt./ i vid PE Vg Bn

A posthivatásos és a gyógyszerter mellett üzletek, vendéglátóipari intézmények egész sora elégíti ki az igényeket. Néhány nap múlva átadják a központi futócsal, útszalagóval, fürdővel, sporttermékekkel ellátott, 132 fő elhelyezésére alkalmas új munkásszállót is.

A szociális jellegű beruházások jövőre még szebbé teszik ezt az iparvidéket: az erdőtü területén 4 millió forintos költséggel emeltes kulturális építmény, a kohó lakótelepén pedig sportuszodát. Emellett több mint 70, fürdőszobás, lakályos otthont építenek majd a városban, ahol a dolgozók legjobbjainak. /MTI/

Kölcsönös segélynyújtásról tárgyalnak a csütörtöki Pozsonyban a dunamenti hajózási vállalatok

i KE/Szb/PE Vg Bn

1955. szeptember 14.

Szeptember 15-én Pozsonyban volt mennyi dunamenti hajózási vállalat részvételével hajózási értekezlet tartanak, amelyen kölcsönös segélynyújtási egyezményről és a hajózási vállalatok egymás közötti jobb együttműködéséről tárgyalnak majd. Az értekezleten most először vesznek részt a jugoszláv, az osztrák és a nyugat-német hajózási vállalatok képviselői. A hat tagból álló magyar küldöttség Béli József, a MÁVART vezérigazgatójának vezetésével szardán utazott el az értekezlet színhelyére, Pozsonyba. /MTI/

Kinvezte a sorsolási bizottságot

i KE/Szb/PE MI Bn

1955. szeptember 14.

A IV. Békakölcsonn a munkás sorsolásán ügyesség, mint az addigi államkölcsön-huzásokon a dolgozók legkiválóbbjai képviselik a kövönnyel járnak többmillió forintot, ellenőrzik és irányítják a sorsolást. A pénzügyminiszter kinevezte a sorsolási bizottságot, amelynek elnöke F. J. Endréné, a Pénzügyminisztérium F. K. R. K. P. pénzügyi főigazgatójának helyettes vezetője. A tagok: Horváth Ferenc, a RUGBY utárvár keletkezése és Réti Károly pénzügyminisztériumi főosztályvezető. /MTI/

Ko

B 51. kiadás

1955. szeptember 14.

14 óra 55 perc

Élenjáró gabona-termelők tanácskozása Debrecenben

Vid Ká Gy No Bn 1955. szeptember 14.

Hajdu megye élenjáró gabona-termelői - termelőszövetkezeti tagok, állami gazdaságok és gépállomási dolgozók, egyéni gazdák - szerdán egésznapos tanácskozást tartottak Debrecenben a megyei tanács háza nagytermében.

Szelényi Ferenc, a debreceni Mezőgazdasági Akadémia tanárának megnyitóját követően Dezső György, az akadémia növénytermelési tanácskésnének adjunktusa tartott bevezető előadást, amelyben ismertetette a magasabb terméseredmények elérésének feltételét.

Bedő Zoltán, Hajdu megye munkaérdemrenddel kitüntetett vezető mezőgazdásza elmondotta: Hajduban eddig az őszi kenyérgabonavetés területének 14-15 százalékát készítették elővetésre. Az őszi kalászosoknak több mint 60 százaléka kukorica után kerül földbe, és ezért már most gondoskodnak a gyors betakarításról. Az érést úgy igyekeznek elősegíteni, hogy egyes helyeken a cimer alatt 10-15 centivel levágják a szarát.

Hogy mindenütt tisztított és csávázott vetőmag kerüljön a földre, az agronómusok fokozottan ellenőrzik ezt a munkát. A megyében 15 mintacsávázó egységet állítottak fel, termelőszövetkezeteknél - ahol az őszi kalászosok vetésterülete több száz hold, a növényvédő állomások végzik el a csávázást. A szelektorozásban eddig elmaradás mutatkozik. A megye 83 gépállomási szelektora nem dolgozik folyamatosan, némelyiknek naponta csak egy-két órára akad tennivalója. Ezért már most felhívják a járási és községi tanácsokat és az ott dolgozó mezőgazdasági szakembereket, hogy a szelektorok folyamatos munkáját biztosítsák.

Pölöni Gyula, a nagyrabéi Kossuth Tsz elnöke felszólalásában elmondotta, hogy az elmúlt esztendőben náluk is volt olyan hangulat a tagság körében, hogy nem érdemes búzát vetni, mert nem jövedelmező. Az ideoi terméseredmények az ellenkezőjéről győzték meg a tagokat. Most mindenki úgy dolgozik, hogy legkésőbb október közepére földben legyen az őszi buza. 250 holdon 13.5 mázsás volt az ideoi termés-átlaguk, egy 103 holdas parcelláról pedig csaknem 19 mázsás termést takarítottak be. Jó talajjelőkészítés után, jó munkával gazdag és jövedelmező a termés búzából is.

/Folyt.köv./

/Élenjáró gabonatermelők...folyt./ Vid K. Gy No Bn

Törzsök Imre, a kácsi Tolbucin Termelőszövetkezet agronómusai elmondotta, hogy 200 holdat készítettek elő vetésre. Mintegy 400 hold búzát pedig kukorica után vetnek. A szövetkezet vezetősége és az agronómus már elkészítette az őszi munkák kampánytervét. A kukoricatörésnél a családtagok is segítenek a tagoknak a kimért területen, de résztvesznek a betakarításban az állattenyésztők is. Husz főt és három gumikerékes traktor nyomban behordja a szántó a föld végén kijelölt területre. Hat traktor szánt majd éjjel-nappal, a hengerezést és boronázást pedig fogattal végzik.

A tanácskozás végén Hajdu megye élenjáró gabonatermelőifelhívással fordultak az állami gazdaságok, termelőszövetkezetek gabonatermelőihez, az egyéni gazdákhöz.

- Itt van az ideje az őszi kalászosok vetésének, - írták felhívásukban. - Igykezzenek úgy dolgozni, hogy október közepére, de legkésőbb október 31-ig a földben legyen minden buza és rozs-vetőmag és mindenütt teljesítsék a kenyérgabona vetéstervét. Még szeptemberben két tan gazdaságban, két állami gazdaságban, valamint Hajduszoboszlón, Berettyóújfaluban. Hajdudorogon bemutatókkal egybekötött gabonatermesztési értekezletet tartanak. Ezekben a legfontosabb teendőket beszélik meg és minden termelőnek bemutatják a talajjelőkészítés és vetés helyes megszervezését és jó elvégzését./MTI/

53. kiadás

1955. szeptember 14.

18 óra 15 perc

A MÁV Vezérszolgálatának közli.

1. KF Gy KM M 1955. szeptember 14.
 hogy szeptember 17-től szombattól a Budapest Déli pályaudvarról 14.22 órákor induló és Fonyódig közlekedő 2204-es. a Budapest-Kelenföldről 8.30 órákor induló és Siófokig közlekedő 4202-es számu, ellenirányban Siófokról a 17.40 órákor induló és Budapest-Kelenföldre 19.51 órákor 4203-as számu sebesvonatok, valamint Balatonszemesről a 18.10 órákor induló és Budapest Déli pályaudvarra 22.05 órákor érkező 2211-es, Balatonfüredről a 18.10 órákor induló és Budapest Déli pályaudvarra 21.52 órákor érkező 1121-es számu személyvonatok, továbbá Nagykanizsáról a 7.05 órákor induló és Fonyódra 9.10 órákor érkező 2237-es számu, ellenirányban Fonyódról a 19.45 órákor induló és Nagykanizsára 22.12 órákor érkező 2238-as számu hétvégi vonatok közlekedését megszünteti. /MII/

Megkezdte tanácskozásait a vizrajzi kongresszus

t Kö-SJ/Szb/Gy No M 1955. szeptember 14.

A Magyar Tudományos Akadémia dísztermében szerdán délután megkezdődött a vizrajzi kongresszus, amelyet a magyar vizrajzi szolgálat 70 éves jubileuma alkalmából a Magyar Tudományos Akadémia, az Országos Vízügyi Főigazgatóság és a Magyar Hidrológiai Társaság együttesen rendez.

Az elnöklő Mosonyi Emil Kossuth-díjas, az Akadémia levelező tagja, a Magyar Hidrológiai Társaság elnöke üdvözölte a kongresszus számos külföldi vendégét, majd Bognár Rezső Kossuth-díjas akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, a Társadalom- és Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat elnöke mondott megnyitót.

Elmondotta, hogy az Akadémia, illetve akkori nevén a Magyar Tudós Társaság már a vizrajzi szolgálat rendszeres munkájának megindítása előtt mindjárt az 1830-as megalkulását követően hatásosan támogatta a hidrológiai kutatásokat. Az első évtizedekben a kiváló vízi mérnökök legjobbjait, Vásárhelyi Pált, Győry Sándort, Nyiri Istvánt taggá választotta. Vízügyi pályázatokat írt ki, például az 1838-as árvíz után közvetlenül a főváros árvíz-elleni megóvásának megvalósítására.

/Folyt. köv./

/Mog kezdte tanácskozásait...1.folyt./ t Kö-SJ/Szb/Gy No M

A felszabadulás óta az újjászervezett Akadémia a hidrológiai tudományos kutatás feltételeinek biztosítására is széleskörű tevékenységet fejt ki. 1952-ben az Akadémia javaslatára állították fel a Vízgazdálkodási Tudományos Kutató Intézetet, amelynek tudományos tevékenysége az Akadémia műszaki osztályának elvi irányítása alá tartozik. A szovjet tudomány példája szerint a műszaki kutatásnak a termeléssel való összekapcsolását szolgálja, hogy a hidrológiai főbizottságban helyet foglaljanak azok az intézeti, hivatali és vállalati műszaki vezetők is, akik közvetlenül érdekelve vannak a tudományos feladatok megoldásában. Az elmúlt években több kongresszussal és egyéb tudományos rendezvényel segítette az Akadémia a vízgazdálkodás munkáját.

Rajeci Kálmán, az Országos Vízügyi Főigazgatóság vezetője kongresszusi bevezetőjében számos érdekes adatot közölt a hidrológiai múltjából. Magyarországon a legrégebbi árvízi feljegyzés 1602-ből való, a legrégebbi árvízzel Budapesten a Döbrentei utca 15. számú házon lévő 1775-ből való árvíztábla. A rendszeres napi vizállás-feljegyzések 1823-ban indultak meg Budán és Pozsonyban. Ezután arról számolt be, hogy a vízrajzi tudományos munkáiban milyen sikereket értek el az utóbbi időben a dialektikus módszer alkalmazásával és milyen további nagy lehetőségeket nyújt még ez a módszer. Hangsúlyozta, hogy a hidrológia fejlődésének is fő hajtóereje a gyakorlat igénye. Szépen igazolják a tételt a szocialista tervgazdálkodás egyre növekvő technikai szükségletei. Fokozottabb árvízvédelmi biztonságunk megteremtése megköveteli a legmegbízhatóbb mértékadó árvízszintek megállapítását. Bal vízvédelmünk érdekeit szolgálja a levezetendő vízmennyi-

ség meghatározása, a hajózás érdekeit a hordalékmozgásra, gázló és jégviszonyokra vonatkozó kutatás, az ipar- és mezőgazdálkodás érdekeit a vízterő kataszter, vízfeltárási, tárolási és vízellátási vizsgálatok, a mezőgazdaságét pedig a mennyiségi és minőségi vizvizsgálatok, öntözővíz-fogyasztás és szükséglet megállapításra vonatkozó mérések és így tovább.

Ezután a kongresszus külföldi vendégei üdvözölték a kongresszust. Méltatták a 70 éves magyar vízrajzi szolgálat nemzetközi sikereit és hangsúlyozták a további együttműködés fontosságát. Dr. Werner Kresser, az Osztrák Központi Vízrajzi Hivatal vezetője elmondotta, hogy a Dunánál, a Rábánál és több más vízfolyásnál további szoros együttműködésre van szükség és annak a reményének adott kifejezést, hogy a magyar hidrológia előtt éppen olyan eredményekben gazdag jövő áll, milyen nagy múltja van. Borisz Aszenov Marcsinkov, a szófiai Építészeti Műszaki Egyetem tanára elmondotta, hogy a kongresszuson ismertetett tudományos eredményektől sokat várak és meghívta a magyar vízrajzi szakembereket a jövő évben Bulgáriában megrendezendő hidrológiai ankétára.

/Folyt.köv./

/Megkezdte tanácskozásait...2.folyt./ t Kö-SJ/Szb/Sy No M

Otto Dub, a Szlovák Tudományos Akadémia levelező tagja arról beszélt, hogy az elmúlt években kialakult baráti együttműködés hatásosan szolgálja a népgazdaság felemelkedéséért folytatott munkát. Kasimir Dembszki, a Lengyel Műszaki és Tudományos Akadémia vizvizsgáló intézetének igazgatója arról számolt be, hogy a lengyel vizrajzi szolgálat csak fele olyan idős, mint a magyar, éppen ezért jól fel tudják használni a rendelkezésükre bocsátott vizrajzi közleményeket és műveket, s az együttműködést még szorosabbra kívánják fűzni. Dr. Kurt Vogel, a Német Demokratikus Köztársaság Hidrológiai és Meteorológiai Divíziójának helyettes vezetője az üdvözlő szavak mellett szintén tolmácsolást egy meghívást. A talajvizmegfigyelések rendszeres bevezetésének 50. évfordulója alkalmából a jövő évben ünnepi kongresszust tartanak, amelyen szívesen látják a magyar szakembereket. Elmondotta, hogy a dokumentációs anyag kicserélésével igen sokat tanultak egymástól a Német Demokratikus Köztársaság és a Magyar Népköztársaság hidrológusai. Dr. Cristea Mateescu professzor, a Román Tudományos Akadémia levelező tagja szintén a nemzetközi tudományos kapcsolatok kiszélesítésének jelentőségét méltatta.

A Dunabizottság nevében Maloveczky Jenő igazgató-helyettes szövegezte fel. Közismert - mondotta - hogy a magyar vizrajzi szolgálat volt az első a Duna-medencében, amely megkezdte a hajózást és a vizgazdálkodás egyéb ágait érdeklő vizrajzi adatok rendszeres észlelését, gyűjtését és közreadását. A magyar vizrajzi szolgálat hagyományaihoz méltó munkát végez. A Dunabizottság székhelyének Budapestre való áthelyezése után a magyar vizrajzi szolgálatra támaszkodnak. A magyar szolgálat rendszeresen összegyűjti a bizottság tagállamai által szolgáltatott vizrajzi adatokat, s azokat naponta rádión közlésezi.

A kongresszus első előadását Ihrig Dénes, a Vizgazdálkodási Tudományos Kutatóintézet igazgatója tartotta a magyar vizrajzi szolgálat hét évtizedéről.

A vizrajzi szolgálatot 70 évvel ezelőtt állították fel, mint külön osztályt az akkori magyar közmunka- és közlekedésiügyi minisztérium keretében. De már előtte a folyamamérnöki szolgálat a külföldhöz hasonlóan évtizedek óta jól kiépített vízmércehálózatot tartott fenn. Főfolyóinkról részletes vizrajzi felvételek is készültek és a kiváló magyar vízmérnök, Vásárhelyi Pál által a század második negyedében vezetett "dunai mappáció" nem egyszerű térképezés, hanem vizrajzi felvétel volt.

/folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 56. kiadás

1955. szeptember 14.

19 óra 15 perc

/Megkezdte tanácskozásait...3.folyt./ t Kö-SJ/Szb/Gy No M

A vízrajzi szolgálat alapító rendelete értelmében az osztály rendeltetése volt a gyakorlati szempontból szükséges adatok gyűjtésén, feldolgozásán és közrebocsátásán kívül a tudomány szükségleteinek és követelményeinek szem előtt tartása is. Ennek az ország vizgazdálkodása szempontjából döntő jelentőségű tudományos munkáink uttörője a vízrajzi szolgálat első vezetője, Pécs József volt. A szolgálat fennállásának első 16 évében kiépítette a vízrajzi hálózatot és megalapította a magyar hidrológiai szakirodalom alapját. Az első világháború - 1914-től - minden nagyobb szabású munkát megakadályozott, utána pedig a távlati gazdasági célkitűzések hiánya és a tudományos kutatás iránti érzéketlenség a szolgálatot tétlenségre kárhoztatta. Ebből csak 1930-ban a nagyobb szabású vizgazdálkodási tervezések révén tudott, de csak egy időre, kiemelkedni.

A felszabadulás után a vízrajzi szolgálat is nagyarányú fejlődésnek indult. Az országos vízmércenhálózat, amely 1938-ban 137 mércéből állt, az első öt éves terv végére megkétszereződött. Tizenkivül a kisebb vízfolyásokon további 273 vízmérce létesült. Az országos és nemzetközi vízjelző szolgálat is jelentősen fejlődött. Ma 63 belföldi mércéről és 107 külföldi állomásról kapja a magyar vízrajzi szolgálat a vízállásokat az 1938. évi 39, illetve 24-el szemben.

A vízhozamok megállapítását szolgáló évi mérések száma a két világháború közt mindössze 100-150 volt. Ezzel szemben 1950-ben már több mint 200 vízfolyáson végzett a szolgálat évenként átlag 2-3 ezer mérést és ezek alapján megindulhatott a helyszíni vizek vízhozam-statisztikájának vezetése.

Sürgetően megkívánta a népgazdaság fejlődése a források nyilvántartásbévételét és rendszeres vizsgálatát. A jelenleg nyilvántartott mintegy 750 és rendszeresen megfigyelt 140 forrás adatai a gyakorlat és a tudományos kutatás céljára már elégséges. Hasonló fejlődést mutat a vízfolyások hordalékmérése.

Tegészen ujkeletű még a talajvizállás észlelése. A vízrajzi szolgálat 1954 végén észlelési célokra épített 2068 kutat tartott nyilván. Ezek az észlelések megkönnyítik a mezőgazdasági termelés, a belvizrendezés, sőt a mélyépités és alapozás feladatainak megoldását is.

/Folyt.köv./

TL

B 57. kiadás

1955. szeptember 14.

19 óra 11 perc

/Megkezdte tanácskozásait...4.folyt./ t K6-SJ/Szb/Gy No M

A hidrológiai adatszolgáltatás ma sokkal gyorsabban adja közre a feldolgozott adatokat, mint azelőtt. 1948 óta havi füzetekben közli a szükséges adatokat, a "Vizrajzi Évkönyvek" pedig már a tárgyi évet követő évben megjelennek.

A vizrajzi adatok és különösen a vízhozammérések számának emelkedése a hidrológiai kutatásnak új irányba fordulását jelenti.

Ezután a vizgazdálkodás, az ipari energiagazdálkodás, valamint a mezőgazdaság képviselői mondták el, mit várnak ezek a termelési ágak a vizrajzi kutatástól.

Sarf Eged, az Országos Vízügyi Főigazgatóság főosztályvezetője a vizgazdálkodás igényeit ismertette. Vizgazdálkodási tervezésünk alapja a vízkészlet megállapítása. Hazánk felszíni vízkészletének mennyiségéről rendelkezésre álló adatok megfelelő alapot nyújtnak vizgazdálkodási tervezésekhez. A talajvizekre és mélységbeli rétegvizekre vonatkozó feltérési eredmények azonban csak kezdeti lépéseknek tekinthetők. A síkvidéki víztárolókkal kapcsolatban kitűnt, hogy a szikes talaju tárolókban tárolt víz a szikókat kioldhatja, s ezzel ronthatja az öntözéses területek talaját. Fokozott mértékben kell folytatni a dombvidéki tárolók vizrajzi feltérését is. A vízművek gazdaságosságának megállapítása és a csatornázandó folyók helyes szabályozási terveinek elkészítése érdekében szaporítani kell a hordalékmérések számát. Szennyvíztisztító technológiánk egyik hiánya, hogy a fenolos és cellulóze-tartalmú vizek tisztítására nincs megnyugtató eljárás. A kutatás feladata ilyen találni. Az árvízvédele érdekében szükséges lenne, hogy az árvíz előidéző folyamatok alapján - mint az előkészítő eső, a tárolt téli csapadék, hőmérséklet - megfelelő jelzést kapjunk legalább hét nappal az árvíz tetőzése előtt. Folytatni kell a jól indult közdeműnyezést a talajvízállások hosszú idejű előrejelzésére is.

Sebestyén János vegyipari és energiatudományi miniszter-helyettes ismertette, mit vár az ipar és az energiagazdálkodás a vizrajzi kutatástól. Az ipar igényei ebből a szempontból két fő csoportra oszthatók: adatokra, kutatási eredményekre van szükség. új ipartelepek helykijelölésénél, műszaki tervek elkészítésénél, ezen túlmenően pedig szükség van a vizrajzi kutatás eredményeire az ipartelepek folyamatos üzemeltetésénél.

/Folyt.köv./

/Megkezdte tanácskozásait...5.folyt./

Már az első öt éves tervben oly nagy mértékben fejlesztettük iparunkat, különösen azokat az iparágakat, amelyek vízigénye jelentős, hogy a telephely kiválasztásához és a tervezésekhez fel kellett használni a vízrajzi kutatás összes eddigi eredményeit. A második öt éves terv küszöbén ezen túlmenő igényeink is vannak. Ma már országunk egyes vidékeinek iparosítása annyira előrehaladt, hogy további ipar telepítésének elsősorban vagy kizárólag a vízkérdés megoldása szab határt.

Országunk sok részén az ipari víz beszerzésére nemcsak a felszíni vízfolyásokat, hanem mélyszíni, elsősorban karsztvizeket is tekintetbe kell venni. Vízigényes iparálapeink tervezésénél továbbá megbízhatóan ismerni kell hosszú évekre visszamenően a zónák a vízfolyásoknak vízjárását, ahonnan a vízellátást tervezik. Szükséges az is, hogy a vízfolyások hordalékának adatai minél nagyobb számban álljanak rendelkezésre. A telephely kiválasztásánál ugyancsak igen fontos a talajvízállás változásainak, valamint legmagasabb és legmélyebb állásának ismerete.

A vizienergia nálunk még gyermekcipőben járó hasznosítása természeténél fogva a legszorosabb kapcsolatban áll a vízfolyással, vízjárással. A vizi erő-hasznosítás létesítményeinél különösen fontos a vízállás pontos előrejelzése. Nagy jelentősége lenne a téren a hosszú időre szóló előrejelzésnek.

Ponyigay Dénes, földművelésügyi miniszterhelyettes "Mit vár a mezőgazdaság a vízrajzi kutatástól" című előadásában leegyeztetve, hogy a szocialista nagyüzemek kialakítása a vízügyi kutatások alaposabb elmélyítését teszi szükségessé.

Az értékeőbb művelési ágak, az igényesebb növénykultúrák fokozott árvízvédelmet igényelnek. Az árvízvédelem gazdaságos kiépítésének mértéke csakis a vízrajzi kutatás alapján állapítható meg. Különösen fontos a Tisza-völgy árvízvédelmének kiépítésére vonatkozó vízrajzi kutatás.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HÍREK

59. kiadás

1955. szeptember 14.

19 óra 20 perc

Megkezdte tanácskozásait...6.folyt./ t Kö-SJ/Szb/Gy No M

A belvizrendezés terén is sok még a tennivaló. A mezőgazdasági termelés igénye a tökéletesen működő belvizgazdálkodás megteremtésére. Még a jól kiépített belvizvédekezés esetén is csak ritkán lehet még elérni a 14 napon belüli levezetést, ami pedig feltétlenül szükséges lenne. Meg kell tehát valósítani a rövidebb idő alatt való vízlevezetést.

Az aktív vizgazdálkodási ágazatok közül a mezőgazdaságot legnagyobb mértékben az öntözés érdekli. Ehhez igen sok vizgazdálkodási kérdés tartozik. Igen jelentős és talán legkevésbé tisztázott ezek közül az öntözés következtében előálló talajvízszintváltozás, ami több esetben a termelést hátrányosan befolyásolja. A mezőgazdaság igénye, hogy a vizrajzi kutatás sürgősen tárja fel az öntözésnek a talajvíz-szintre gyakorolt hatását, hogy az öntözőrendszerek tervezésénél ez figyelembevehető legyen. Tanulmányozni kell a kisebb vízfolyások öntözésre felhasználható vízkészletét, hogy ezekre is telepíthessünk megfelelő területű és vízigényű öntözéseket.

Hazánkban az ötéves terv végéig 200.000 holdnál nagyobbra nőtt az öntözött terület. A gyors fejlődés itt is sok új problémát vetett fel.

A kongresszus ezután áttért az egyes szakkérdések megvitatására. A hajózás és folyam szabályozás vizrajzi kérdéseit Bogárdi János, a műszaki tudományok doktora és Tóri Kálmán kutató előadásai alapján vitatták meg. A délutáni tanácskozáson résztvett M. F. Mankelj, a műszaki tudományok doktora, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának küldötte, aki szardán délből érkezett Budapestre.

A kongresszus cütörtökön folytatja tanácskozásait./MTI/

MTI BELFÖLDI HÍRER

59. kiadás

1955. szeptember 14.

19 óra 20 perc

Megkezdte tanácskozásait...6.folyt./ t KÖ-SJ/Szb/Gy No M

A belvizrendezés terén is sok még a tennivaló. A mezőgazdasági termelés igénye a tökéletesen működő belvizgazdálkodás megteremtése. Még a jól kiépített belvizvédekezés esetén is csak ritkán lehet meg elérni a 14 napon belüli levezetést, ami pedig feltétlenül szükséges lenne. Meg kell tehát valósítani a rövidebb idő alatt való vízlevezetést.

Az aktív vizgazdálkodási ágazatok közül a mezőgazdaságot legnagyobb mértékben az öntözés érdekli. Ehhez igen sok vizgazdálkodási kérdés tartozik. Igen jelentős és talán legkevésbé tisztázott ezek közül az öntözés következtében előálló talajvízszint-változás, ami több esetben a termelést hátrányosan befolyásolja. A mezőgazdaság igénye, hogy a vizrajzi kutatás sürgősen tárja fel az öntözésnek a talajvíz-szintre gyakorolt hatását, hogy az öntözőrendszerek tervezésénél ez figyelembevehető legyen. Tanulmányozni kell a kisebb vízfolyások öntözésre felhasználható vízkészletét, hogy ezekre is telepíthessünk megfelelő területű és vízigényű öntözéseket.

Hazánkban az ötéves terv végéig 200.000 holdnál nagyobbra nőtt az öntözött terület. A gyors fejlődés itt is sok új problémát vetett fel.

A kongresszus ezután áttért az egyes szakkérdések megvitatására. A hajózás és folyamszabályozás vizrajzi kérdéseit Horvádi János, a műszaki tudományok doktora és Főri Kálmán kutató előadásai alapján vitatták meg. A délutáni tanácskozáson résztvett F. F. Sankelj, a műszaki tudományok doktora, a szovjetunó tudományos Akadémiájának küldötte, aki szerdán délután érkezett Budapestre.

A kongresszus üttörtökön folytatja tanácskozásait./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 60. kiadás 1955. szeptember 14. 19 óra 25 perc

A képző- és diszitóművészeti körök kiállítása

i VT/Szné/PE Li X M 1955. szeptember 14.
A Szakszervezetek Országos Tanácsa, a DISZ és a Népművészeti Intézet 1955 december 15. és 1956 január 15.-e között a dolgozó képző- és diszitóművészeti tevékenységének bemutatására kiállítást rendez. A rendezőszervek felhívják a képző- és diszitóművészeti köröket és egyéni alkotókat, hogy munkájukat küldjék be a kiállításra.

A képzőművészet körébe tartozó alkotások közül festményekkel, szobrokkal, művészi grafikákkal, plakátokkal, karikatúrákkal, stb. a népi diszitóművészet köréből pedig fa, csont és szarufaragványokkal, szövéssekkel, himzésekkel, fazekasmunkákkal, valamint a fenti művészeti ágakhoz tartozó tanulmányi alkotásokkal lehet a kiállításon részt venni.

A kiállítók műveikben mutassák be felszabadult hazánk népének életét, ábrázolják sokrétűen az üzemi és falusi dolgozók mai életét, merítsenek élményt hazánk szépségeiről, foglalkozzanak a tájak jellegzetességeinek ábrázolásával. A diszitóművészeti szakkörök készítsenek olyan alkotásokat, amelyek a hagyományos népi diszitóformák mellett új formakincsekkel gazdagodva fejezik ki mai életünk tartalmát.

A kiállításon részt vehet minden üzemi és területi képzőművészeti tag és képzőművészettel foglalkozó dolgozó, valamint azok a szakkörök, amelyek a diszitóművészet valamely ágával cselekvően foglalkoznak. Egy tárgykörből minden képzőművészeti tag három alkotást küldhet. A résztvevők csak olyan művekkel szerepelhetnek, amelyeket kiállításon még nem mutattak be. A beküldési határidő 1955 december 15-ig. Cím: Ernst Múzeum, Budapest, VI. Nagy-mező utca 8.

A legjobb műveket 400-tól 1500 forrigig terjedő díjakkal jutalmazzák. A kiállítással kapcsolatban részletes felvilágosítást ad a Népművészeti Intézet képzőművészeti osztálya /Budapest I. Corvin tér 8.sz./ MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 61. kiadás 1955. szeptember 14. 19 óra 25 perc

Előadás orvosnők részére az anyák lausannei világkongresszusáról

i MS/Sznó/PE Li M

1955. szeptember 14.

Pénteken délután fél 6-kor dr. Pátriász Istvánné, dr. Ács Klára gyermekorvos a TTIT Kossuth Klubjában orvosnők előtt beszámolt az anyák lausannei világkongresszusának munkájáról. /MTI/

Átadták a DISZ Központi Vezetőségnek vándorzászlaját a Zuglói Kötöttárugyár fiataljainak

i g/HM/PE KM M

1955. szeptember 14.

Szerdén délután adták át a DISZ Központi Vezetősége vörös vándorzászlaját a Zuglói Kötöttárugyár DISZ fiataljainak az első félévben végzett eredményes munkájukért. A fiatalok két nappal a hatridő előtt fejezték be egyéni tervüket, két dolgozó kivételével elérték a sztihanovista szintet. A Március 15. ifi-brigád jó munkája nyomán a gyár a vállalt szeptember 15. helyett már 13-án befejezte a harmadik negyedévi exporttervét. A második félév sikeréért is eredményesen dolgoznak a fiatalok és így a Zuglói Kötöttárugyár szeptember első harmadában 105,6 százalékkal teljesítette előirányzatát. /MTI/

Megnyilt az ország első üzemi Dolgozók Általános Iskolája

t Sr/Szl/PE Li X M

1955. szeptember 14.

A nagyobb ipari üzemekben az Oktatásügyi Minisztérium a dolgozók részére üzemi általános iskolákat létesített, amelyekben függetlenített tantestület oktat. A tizhónapos tanévben a tanítás az ipari üzemek munkarendjéhez igazodik, a dolgozók általános iskolájának tanterve és tankönyvei alapján. Az iskolák előnye, hogy a műszak befejezése után a dolgozók a tanulást helyben megkezdhetik. Nagy előnye még, hogy a tanítók állandó kapcsolatot tarthatnak az üzem vezetésével, szervezeteivel és állandó segítséget adhatnak a tanulóknak.

Szerdén délután a MÁVAG MTH iskolájának kulturtermben megnyitott az ország első üzemi Dolgozók Általános Iskolája. Jász Nándor, a VIII. kerületi tanács oktatási osztályvezetőjének megnyitója után Kara József, a MÁVAG szakszervezeti bizottságának elnöke köszöntötte a beérkezőket, majd Hörömpöly Imréné igazgató ismertette a 120 hallgatóval a tanulással járó feladatokat.

/folyt. köv./ TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 62. kiadás

1955. szeptember 14.

19 óra 25 perc

/Megnyilt az ország. . . folyt./ t Sr/Szl/PE Li X M

Az ünnepi megnyitó kulturális műsorában a MÁVAG Lenin kulturbrigádja, a gyár pengetői zenekara dalokat adott elő.

Az iskolába beiratkozottak között találhatók a 18 éves Novák Mária segédmunkás, Pintér János 40 éves fődarus, Borbolics János 50 éves kovácsmester - idősök és fiatalok - de mind meg-egyeznek abban, hogy tovább akarják fejleszteni tudásukat. /MTI/

A 75. tanév kezdődött a szegedi Zeneművészeti Szakiskolában

i vid -cz/Fnc/PE -cz M

1955. szeptember 14.

A szegedi Zeneművészeti Szakiskola városi zeneiskola néven 1881-ben kezdte meg működését. A felszabadulás előtti időkig évente átlag 250 tanulója volt az öt tanszagos iskolának. Az idők már 19 tanszagon 310 növendék tanul a Zeneművészeti Szakiskolában, az alsó tagozaton, a zeneiskolában pedig mintegy ötszáz tanuló sajátítja el a zeneművészeti ismereteket. A Zeneművészeti Szakiskola jubileumi, 75. tanévnyitóját szerdán este tartották. /MTI/

Zsirai Miklós temetése

t Bc/Szb/PE Li X M

1955. szeptember 14.

Zsirai Miklós Kossuth-díjas akadémikus, tanszékvezető egyetemi tanárt, a nyelvtudomány és a finnugor nyelvészet nagynevű művelőjét szerdán délután széleskörű résztvevők mellett kísérték utolsó útjára a farkasréti temetőben. Ott voltak a temetésen Ligeti Lajos és Fogarasi Béla Kossuth-díjas akadémikusok, a Magyar Tudományos Akadémia alelnökei, s nagy számmal voltak jelen a magyar tudományos és kulturális élet más kiváló képviselői. Megjelent a temetésen O.L.M. Hjelte, a Finn Köztársaság budapesti ügyvivője is.

A revetálnál a Magyar Tudományos Akadémia nevében Lakó György, az Akadémia levelező tagja mondott búcsubeszédet.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 63. kiadás

1955. szeptember 14.

10 óra 30 perc

/Zsirai. . . . 1. folyt./ t Bc/Szb/PE Li X M

Megemlékezett Zsirai Miklós gazdag tudományos munkásságáról. Hangsúlyozta, hogy Zsirai Miklós a magyar nyelvtudomány egyik legkiválóbb művelője volt. Nagy mértékben részt vett a tudomány feladatának megállapításában, irányvonalainak kijelölésében, munkamódszere kérdéseinek tisztázásában. Filozófiai képzettsége, sokoldalú tájékozottsága, bámulatos olvasottsága és az elméleti kérdések iránti fogékonysága ~~áttekinthetetlen~~ ~~perspektívában~~ tették erre képessé és hivatottá. A nyelvi jelenségeket általában nagy perspektívában látta és vizsgálta. Mi sem állt tőle távolabb, mint a pozitivizmus, az adatok öneölu, magyarázat nélküli halmozása. Világos képet alkotott magának az uralt nyelveken kívül egyéb ismertebb nyelvcsaládok jellemző sajátosságairól is. Mint tanárt párját ritkító pedagógiai tudás jellemezte.

Zsirai Miklós harcolt a tudományával szemben a multban erősen érezhető értetlenséggel és közönyt, harcolt a tudomány kufárjai ellen, akik a nyelvtudományt önző, sőt népellenes célok érdekében akarták kihasználni.

- Élete munkája leg-lább is két feladatkörben nem maradhat folytás nélkül. Az egyik feladat, amelynek elvégzésére Zsirai emléke kötelezz bennünket, a Reguly-hagyaték kidása. De hagyott ránk egy másik, még általánosabb érdektű feladatot is örökségül, s az a magyar nyelv tisztaságának és szépségének az őrzése. Mert Zsirai Miklós nemcsak tudós volt, hanem művész is: a magyar nyelv költői ihletettségtű művésze. Emlékét megylettel őrizzük s szíve fülünkbe csengenek egész életünkön át. Írásait pedig sok okulásul és nagy gyönyörűséggel fogjuk olvasni az utánunk jövő nemzedékek is, amikor a tudós és művész hangja már rég nem hallik és pontája már rég pihen - fajzta be bucsubeszédét Lakó György.

A Magyar Dolgozók Pártja Bővűse Loránd Tudományegyetemi Bizottsága nevében Bókai László egyetemi tanár, akadémiai levelező tag vett bucsut a magyar nyelvtudomány alhunyat kiváló művelőjétől.

- Az első között volt - mondotta - akik a felszabadulás után pártunkhoz csatlakoztak, mert megígértette, hogy a teljes ismerattől elválaszthatatlan a teljes emberség, hogy a tudás csak akkor hatoljon, ha fegyverül a nép kezébe jut. A szovjet tudományal való találkozás a szovjet életre és a szovjet ember ismeretére nyitotta szemét.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 64. kiadás

1955. szeptember 14.

14. évf. 14. perc

/Zsirei . . . 2. folyt./ t Be/Szb/PE Li X M

Ez tette ezt a szerény, tetteiben oly megfontolt, szavában oly mértéktartó, meggyőző, negatortásában oly udvarias férfit kemény harcossá. Akkor, amikor népünk létét, kulturáját, szabadságát pusztulással fenyegette a germán fasizmus. Itt vált nemcsak főlelmes dialektikájú vitázóvá, népünk valós értékeire mutató tanítómesterré, de az üldözöttek bátor és önfeláldozó védelmezőjévé is. Ugy lett kommunista, ahogy az az ut szánunkra, tudósok és tanárok számára egyedül járható: tudományunk gyarapodásáért és népünk iránti olthatatlan szeretete tette az. A felszabadulás után a tudomány-politika egyik fontos posztján így mozdította elő, hogy pártunk segítségét tudós tanáraink tart szívvvel fogadják, hogy ifjúságunk nevelésében egyre inkább érvényesüljön a legnagyobb embereszmény, a kommunista ember példája.

A síránál az Étvös Loránd Tudományegyetem vezetője és tanári nevében Kardos Tibor egyetemi tanár, akadémikus, az egyetemi finn-ugor intézet nevében Livotha Ödön egyetemi adjunktus, a Magyar Nyelvtudományi Társaság nevében Fokos Fuchs David kandidátus, az egyetemi ifjúság nevében Dudás János vett búcsút a Magyar tudományos élet nagy h lottjától. /MTI/

Mechyalt Vándor József, a Kóni tudományok doktora

k MTA PE Li X M

1955. szeptember 14.

A Magyar tudományt ismét súlyos veszteség érte. Alkotó munkája tetőfokán, 58 éves korában vér tlenul elhunyt Vándor József, a Kóni tudományok doktora, az Építőanyagipari Központi Kutató Intézet osztályvezetője, volt egyetemi tanár. Vándor József már a második világháború előtt nemzetközi hírnévnek örvendett és ezért meghívást kapott a Szovjetuniótól, ahol hét éven át dolgozott, mint osztályvezető a N. Nyicszejenov és M.N. Dubinyin professzorok mellett a Szovjetunió Tudományos Akadémiája Szerves Kóni Intézetében és több más kutató laboratóriumában. A Szovjetunióban több tudományos munkája jelent meg.

A felszabadulás után tagja volt a Tudományos Tanácsnak és ebben az időben meghívták tanárnak a belgrádi egyetemre. Visszatérte után ő szervezte meg és vezette a Magyar ipari Kutató Intézetet és két év óta az Építőanyagipari Központi Kutató Intézet osztályvezetője volt.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 65. kiadás

1955. szeptember 14.

19 óra 15 perc

/Mehalt Vándor József. . . folyt./ k MTA PE Li X M

A kémia és fizikai-kémia területén több önálló tudományos dolgozata jelent meg hazai és külföldi szaklapokban és nagyobb önálló monográfiákat is írt. A Magyar Tudományos Akadémia kiadásában nemrég jelent meg a "Kémiaithermodinamika" című munkájának első kötete, amely úttörő munkának tekinthető a maga nemében. A legutóbbi időben nagy horderejű kutatási témákon dolgozott, így többek között az üvegszálak technológiáján, amelyre vonatkozólag röviddel halála előtt kezdte el tudományos jelentésének megírását.

Az Építőanyagipari Központi Kutató Intézet, valamint a Magyar Tudományos Akadémia és szak egyesületek, amelyeknek bizottsági munkájában Vándor József kiemelkedő része vett, emlékeit meg fogják őrizni, kiadatlan munkáit feldolgozzák és nyilvánosságra hozzák. /MTI/

Az Állami gazdaságok fokozzák az istállótrágyázás ütemét

k ÁGM PE Bn

1955. szeptember 14.

Az Állami Gazdaságok Minisztériuma jelenti:

Az Állami gazdaságok dolgozói az ideoi jó termés betakarítása után most újabb nagy feladatok, az őszi istállótrágyázási, szántás-vetési és betakarítási munkák megoldása előtt állnak.

Az Állami gazdaságok szeptember 13-ig több mint ötvenezer holdon végezték el az istállótrágyázást. Ebben az igen fontos munkában a legjobb eredményt a Rizstermelő ÁG Igazgatóság érte el. Az igazgatóság gazdaságai 8941 holdon végezték el ezt a munkát. Jó a Somogy megyei ÁG Igazgatóságának az eredménye is. A jövő évi bő termés biztosítása érdekében az istállótrágyázás ütemét az elkövetkező napokban valamennyi igazgatóság - elsősorban a Fojér-Komárom megyei, Szabolcs-Szatmár megyei és a Borsod-Heves megyei ÁG Igazgatóságai - területén fokozni kell. Az ebben a munkában jó eredményt elért gazdaságok, mint pl. a puztakéri, a felső-babádi, az iházi, a kungösi, az andráshidei stb. mellett több gazdaságban lassan halad az a munka. A rackaraszteri, a tarjáni, nőgrádkövesdi, perbáti és a nagyvornási gazdaságokban pl. idáig az istállótrágyázási tervnek negyedrészt sem hajtották végre.

/folyt. köv./

IL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 66. kiadás

1955. szeptember 14.

19 óra 55 perc

/Az állami gazdaságok. . . folyt./ k ÁGM PE Bn

A legutóbbi tíz napban az állami gazdaságok csaknem mindent megkezdtek az őszi árpa vetését. Ebben a munkában több gazdaság már jó eredményt ért el. A surjáni, az ujerdői, a kis-kunsági gazdaságok az őszi árpa vetését és hozzáláttek már a rozs vetéséhez is. A lovászpatonai gazdaságban 112 holdon, az óhrti gazdaságban 102 holdon, a felsőbányai gazdaságban 100 holdon vetették el idáig a rozsot. Az állami gazdaságok szeptember 13-ig az őszi árpát több mint tízezer holdon, a rozsot pedig mintegy háromezer holdon vetették el. A Győr-Sopron-Vas megyei ÁG Igazgatósága és a Bács-Kiskun megyei ÁG Igazgatóságának gazdaságai az őszi árpa-vetéstervnek már több mint egyharmadát teljesítették. Az elkövetkező napok folyamán az állami gazdaságok egyik legfontosabb feladata az őszi árpa és a rozsvetés igen jó minőségű elvégzése. A buza jó vetőanyagba történő elvételése érdekében fokozni kell a talajjelőkészítés ütemét, hogy a magoknak elég ideje legyen az ülepedésre, törődésre. Jó példát mutat ezen a terén a surjáni állami gazdaság, amelynek traktorosai néhány hold kivételével már a buza alá is elkészítették a maglyat.

A betakarítási munkák közül a dohány, a cukorrépa és a burgonya betakarítása folyik az állami gazdaságokban. A becslések, valamint a tapasztalatok azt mutatják, hogy az elmúlt évinél jelentősen magasabb termésre van kilátás. A jó termés, veszteségmentes, időben történő betakarítást jó munkaszervezéssel, a rendelkezésre álló gépi erő és fogatkapacitás teljes kihasználásával kell biztosítani.

Szeptember 9-14. között a legtöbb rizstermelő gazdaságban megkezdődött a rizs aratása. Így többek között a borzasi, a kopéncsi, a viszesülyi, a bödőnháti, a gencenáti és a szarvasi gazdaságokban aratják a rizst. A gazdaságok a rizs aratását követően három-négy napi szárítás után, zonnal kezdik meg a rizs cséplését és szállítását. /MTI/

/befejezték

TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 67. kiadás

1955. szeptember 14. 20 óra 20 perc

Miltner Ferenc brigádja nyerte az ifjúsági traktorosbrigádok nyári versenyét

k FM/PE Bn

1955. szeptember 14.

A DISZ Központi Vezetősége, a MADOSZ Elnöksége, a Földművelésügyi Minisztérium és az Állami Gazdaságok Minisztériuma a szeptember 1-ig elért eredmények alapján értékelte az ifjú traktorosok és traktorosbrigádok éves versenyének harmadik szakaszát.

A nyári munkák során a brigádok versenyében Miltner Ferencnek a Palotabozsói Gépállomáson dolgozó brigádja érte el a legjobb eredményt. Idénytervét 161 százalékra teljesítette, a brigád minden eszköze átlagosan 107,3 műszaknormát végzett el. Második a Karcag-Tilalmsi Állami Gazdaságban dolgozó Csáki Pál brigádja, harmadik a Mesterszállási Gépállomáson dolgozó Vad Lajos brigádja, negyedik a Karcag-Tilalmsi Állami Gazdaságban dolgozó Mándoki József brigádja, ötödik a Kiskunfélegyházi Gépállomáson dolgozó Veréb Imre brigádja.

A megyék legjobb fiatal traktorosainak versenyében Baranya megyében Horváth Antal a sátorhelyi állami gazdaság, Bács megyében Lőrincz László, a kiskunfélegyházi gépállomás, Borsod megyében Veller János, a traktaharkányi gépállomás, Békés megyében Szász Mihály a mázshégyesi állami gazdaság, Csongrád megyében Sárközi István, a kiskundorozsmai gépállomás, Fejér megyében Dancs András, a velenői gépállomás, Győr megyében Rosti József, a mosonmagyaróvári gépállomás, Hajdú megyében Juhász György, az ebesi állami gazdaság, Heves megyében Rohács Gyula, a lőrinci gépállomás, Komárom megyében Nagy László, a tatyi gépállomás, Nógrád megyében Patkó Mihály az erdőskürti gépállomás, Pest megyében B. Nagy Lajos a parbáli állami gazdaság, Somogy megyében Kis Ignác János a csokonyavisontai gépállomás, Szabolcs megyében Majoros András, a nagykállói gépállomás, Szolnok megyében Rendes László, a felsőjászsági állami gazdaság, Tolna megyében Gsheit Gábor a juhászpusztai állami gazdaság, Vas megyében Kovács József a gyöngyöshermáni gépállomás, Veszprém megyében Hencs László, a küngösi állami gazdaság, Zala megyében pedig Szép István a palini gépállomás traktorosa került az első helyre.

A verseny negyedik szakaszában az őszi vetési, szántási és betakarítási munkákban vetélkedtek a fiatal traktorosaink a legjobb ifjú traktoros és a traktorosbrigád cím elnyeréséért. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 68. kiadás

1955. szeptember 14.

20 óra 40 perc

Megalkult a TTIT sztálinvárosi szervezete

vid FE Bn

1955. szeptember 14.

Szerdán este Sztálinvárosban megalkult a TTIT helyi szervezete. Az alakuló ülésen az új város értelmiségi dolgozói, kohászok és építésszek, orvosok és pedagógusok szép számmal vettek részt. Megjelent az alakuló ülésen Mód Aladár egyetemi tanár, a TTIT országos főtitkára is. Borbély Gábor, a társulat Fejér megyei titkára a mondott ünnepi beszédet, majd az alakuló ülésen 23 tagu elnökséget választottak. /MTI/

Erkel "Hunyadi László" című dalművével megnyitotta évadját az Erkel Színház

t Tom/F/FE Bn

1955. szeptember 14.

Az Állami Operaház Erkel Színháza szerdán este Erkel Ferenc "Hunyadi László" című dalművével nyitotta meg új évadját. A címszerepet Udvarány Tibor érdemes művész énekelte, a többi főszerepet Orosz Julia érdemes művész, Jánbor László érdemes művész, Bencke Judit és Kölkői László énekeltek. Az előadást Komor Vilmos érdemes művész vezényelte. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R L E K

B 69. kiadás

1955. szeptember 14.

21 óra

15 perc

Időjárásjelentés

2 PÉ Bn

A Meteorológiai Intézet jelenti szeptember 14-én, szerdán este 21 órakor:

Hűvös idő

A szárazföldünkre benyomuló hűvös tengeri eredetű légtömegek szeles, csapadékos időjárást okoznak Nyugat- és Közép-Európa felett. Finnországban ugyancsak csapadékos az idő. Ezzel szemben a Szovjetunió európai területén változatlanul tovább tart a derült, meleg idő.

Hazánkban ma erősen felhős volt az égbolt. Országszerte esett az eső. Békéscsabáról zivatart jelentettek. Délután egyes helyeken felszakadozott a felhőzet. A hőmérséklet általában 15-18 fokig emelkedett. Budapesten szerdán 21 órakor a hőmérséklet 15 C fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 751 mm, alig változik.

Várható időjárás csütörtök estig: hűvös, tulnyomóan borult idő, sokfelé újabb eső. Mérsékelt szél.

Várható legmagasabb hőmérséklet ma éjjel 11-14, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 15-18 fok között.

A Duna vizállása szerdán reggel Budapestenél 302 cm. /MTI/

V é g e